

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 1 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in in-serati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 8.

V Ljubljani, dne 23. februarja 1911.

Leto XXIV.

Dežela Kranjska za zadružništvo.

Samo en dan je zboroval kranjski deželni zbor, pa ta seja je bila ena najznamenitejših, v resnici jubilejna seja, s katero je deželni zbor na najslovesnejši način praznoval svojo petdesetletnico. Zadružništvo je najimenitnejši narodnogospodarski činitelj v naši deželi in z vso skrbjo moramo zadružništvo utrjevati in skrbeti za njegovo moč, varnost in ugled. Zato je storil deželni zbor sledeče sklepe:

Sklep deželnega zbora v seji dne 18. februarja 1911.

I.

Deželni zbor vidi v zadružništvu najvažnejši faktor narodnega gospodarstva v deželi in spoznava kot nujno dolžnost dežele, zastaviti vse moči za prosopek zadružne organizacije na Kranjskem.

II.

Ustanovi se deželni zadružni urad, ki ima poslovati v vseh zadružnih zadevah kot strokovni organ deželnega odbora. V ta namen se dovoli za leto 1911. poseben kredit v znesku 10.000 kron.

III.

Kot od deželne uprave odobrena zadružna organizacija v deželi Kranjski ima veljati »Zadružna Zveza« v Ljubljani, pod pogojem, da se podvrže redni reviziji deželnega zadružnega urada.

Deželnemu odboru se naroča delovati odločno na to, da se po možnosti združijo vse v deželi Kranjski poslujoče pridobitne in gospodarske zadruge v »Zadružni Zvezi« v Ljubljani, kot

od deželne uprave odobreni zadružni centrali.

IV.

Vseučiliški zaklad se odstopi »Zadružni Zvezi« kot brezobrestno posojilo na nedoločen čas proti celoletni odplati in se ji dovoli letna deželna podpora 12.000 K, če izpolni pod III. v prvem odstavku navedeni pogoj in razun tega še sledeče pogoje:

1. Se zaveže podpirati prizadevanje deželnega odbora v smislu 2. odstavka točke III;

2. priznava deželnemu odboru odločilen vpliv pri nameščanju zadružnih revizorjev na Kranjskem;

3. priznava deželnemu odboru pravico odposlati svojega zastopnika z odločujočim glasom v izpraševalno komisijo za revizorski izpit, ki posluje pri »Zadružni Zvezi«;

4. se zaveže vsako sebi včlanjeno zadrugo revidirati na željo deželnega odbora in v slučaju, da je zadruga sprejela od dežele kako podporo, dati deželnemu odboru prepis revizijskega poročila na razpolago. brezkvarno neposredni revizijski pravici deželnega odbora, če si jo je pridržal ob podelitvi deželne podpore, ali pa če zadruga sama zahteva deželno revizijo;

5. se zaveže pripraviti in podati o vsaki sebi včlanjeni zadrugi deželnemu odboru na zahtevo potrebni material za presojo, je li dotična zadruga vredna in potrebna deželne podpore;

6. se zaveže podpirati v vsakem oziru deželni zadružni urad za dosego njegovih smotrov;

7. se zaveže delovati na to, da se delovanje »Zadružne Zveze« po možnosti omeji na Kranjsko deželo in ne sprejemajo nove članice več izven Kranjske.

V.

Deželnemu odboru se nalaga, da vpoštevata pri obrestonosnem naloganju tekočih blagajničnih sredstev v tekočem računu tudi kreditne zadruge, če so pogoji naloganja v vsakem oziru enaki onim drugim v poštevi prihajajočih kreditnih zavodov; pri tem je gledati v prvi vrsti na potrebno gibčnost blagajničnih sredstev.

VI.

Deželni odbor se pooblašča po potrebi prisločiti zadružni organizaciji s tem, da prevzame deželno jamstvo do svote dveh milijonov kron, ako se prepriča, da iz tega jamstva ne preti deželi nikakršna škoda.

VII.

Uvažujoč, da propad »Glavne posojilnice« v Ljubljani utegne vsled neomejenega jamstva njenih članov uničiti mnogo samostojnih gospodarskih eksistenc v Ljubljani in po deželi ter škodovati ugledu in kreditu domačega trga, se naroča deželnemu odboru, naj razmotri položaj in ukrene, kar se mu zdi pripravno, da se po možnosti omili usoda nedolžnih žrtev in varuje ugled in kredit domačega trga.

Deželni odbor naj stopi v to svrhu v stik z drugimi javnimi faktorji, zlasti s c. kr. vlado in z mestno občino Ljubljansko.

Za vsak slučaj se dovoli deželnemu odboru za to pomožno akcijo poseben kredit za leto 1911. v znesku 50.000 K.

× × ×

Da se bodo ti sklepi prav razumeli, je treba dostaviti nekaj besedi.

»Zadružna Zveza« v Ljubljani je proglašena za deželno zvezo. Vsled tega je na eni strani podvržena nadzorstvu deželnega odbora, na drugi

strani pa stoji pod varstvom in okriljem deželnega zastopa. Naše združništvo je bilo najgrje preganjano in vsak trenutek se je zaletel vanje zlobni nasprotnik in mu hotel škodovati. Sedaj pa bo dežela z vso močjo branila pošteno združništvo proti neosnovanim in zlobnim napadom. Mi hočemo poštemu združništvu dati tisto moč, da ga noben sovražni napad ne bo mogel omajati. Ta pomen ima deželna garancija.

Samoposebi je umevno, da more dežela prevzeti garancijo samo za tako združništvo, ki zasluži popolno zaupanje. Nihče se ne sme zanašati na to, da bi dežela s svojo davčno silo krila lahkomiselnost ali celo nepoštenost. Deželni odbor bo združništvo najstrožje nadzoroval in koder bo spoznal, da kaka izguba izvira iz nepoštenosti ali lahkomiselnosti, tam je izključena deželna pomoč, ampak škoda bodo morali nositi tisti, ki so jo zakrivali. To povem sedaj takoj, da se ne bo nihče zanašal, da bi dežela plačevala za tuje grehe.

Namen deželni garanciji je ta, da v težkih časih denarnih kriz, kakršne se utegnejo v bodoče še večkrat ponavljati, omogoči združništvu potrebni kredit. V naši domovini se je v zadnjem času primerilo nekaj polomov, ki so ugledu združništva silno škodovali in izpodkopali kredit ne samo združništvu, ampak naši domači trgovini sploh. Zaupanje zunanjega sveta je bilo omajano in ker tujina ne vidi podrobnosti, je postalo nezaupanje splošno proti vsemu slovenskemu denarnemu gospodarstvu. Tega ne čuti samo kmet, ampak tudi trgovec in obrtnik. S tem, da je torej deželni zbor prevzel garancijo za naše združništvo, je pred vsem svetom dokazano, da je naše združništvo zaupanja in kredita vredno. Brez dvoma bo to ugodno vplivalo na naš ugled in kredit izven dežele.

Vsled brezvestne gonje proti drugam je pa senterija tudi domače ljudstvo postalo vznemirjeno in zlasti vlagatelji so prišli v velike skrbi, sicer večinoma nepotrebne skrbi, da bi utegnili trpeti škodo na svojih vlogah. Naša dolžnost je torej bila, da pomirimo združnike in vlagatelje in da s tem zaupanje ljudstva do naših zavodov utrdimo, zakaj nič ni bolj škodljivega, kakor če se orna zaupanje ljudstva do tistih gospodarskih naprav, ki so samo njemu v korist ustanovljene. Propad združništva bi bil največja nesreča za našo deželo. Prospevanje združništva nam je pa najboljšje merilo za bodoči razvoj našega narodnega gospodarstva. **Sedaj je lahko ljudstvo popolnoma mirno.** S tem, da ima dežela zaupanje do »Združne Zveze« in do zadrug, ki so v njej včlanjene, je dokazano, da ima tudi vsako lahko popolno zaupanje do tega združništva. »Združna Zveza« je že dosedaj prospevala in po svojih članicah sto-

čila neizmerno veliko dobrega med ljudstvom. Sedaj je dobila od deželnega zastopa zaslužen priznanje in tako izdatno pomoč, da gleda brez skrbi v bodočnost tudi nasproti najhujšim krizam, ki bi mogle pretresati denarni trg našega cesarstva.

Ljudstvo je dobilo po tem sklepu deželnega zbora tudi merilo, po katerem lahko sodi vse denarne zavode naše dežele, kajti deželni odbor bo imel na razpolago revizijski urad, kateremu se lahko podvrže vsak zavod, katerega poslovanje je tako redno in pošteno, da se mu ni treba bati kontrole deželnega odbora. Izključeno bo torej odslej, da bi se begalo ljudstvo z zlaganimi hujskačimi napadi na poštene denarne zavode, kajti dotični denarni zavod lahko naprosi deželni odbor, da izvrši pri njem revizijo in uradno dožene njegovo zanesljivost ter tako vsem nasprotnikom zamaši usta. Takí polomi, kakor je polom »Glavne posojilnice«, bodo odslej v združništvu nemogoči. Deželni odbor je pa tudi čisto jasno izrekel, da mu sedanja razcepljenost in nesolidnost med različnimi denarnimi zavodi ni všeč, ker konkurenčni boj na tem polju ne more roditi nič dobrega. Dolžnost deželnega odbora bo odslej da dela na to, da se nasprotstva odpravijo in da se vse združništvo enotno organizira. Mi nismo združništva smatrali nikdar za politično, ampak samo za občekoristno gospodarsko delo. Zato pa zahtevamo tudi, da se vse združništvo postavi na edino pravo podlago prijateljske in bratske vzajemnosti. Kar temu nasprotuje, se mora iz združništva izločiti.

Kar je bolnega, se mora ozdraviti, kar je za življenje nesposobno, naj se še o pravem času pokoplje, kar je pa zdravega, temu dajmo moč, da bo veselo raslo in napredovalo!

Dr. E. Lampe.

Deželni zbor.

En dan samo je trajal to pot deželni zbor — a to kratko zasedanje je uprav zgodovinskega pomena. Sklenil se je »melijoračni« zakon t. j. postava o prispevanju dežele, države in drugih udeležencev za vodne in cestne zgradbe. Zajedno se je sklenilo deželno posojilo **desetih milijonov kron** nalašč v namene teh velepotrebnih zgradb: za uravnave voda, zgradbe hudournikov, vodovode in ceste. Vseh deset milijonov pride v prid kmetijstvu. — Tako sijajno držijo poslanci S. L. S. svoje obljube — in danes se vidi, kaj je ljudska stranka, kaj zamore ljudstvo, če je edino. — Da so liberalci nasprotovali, je samo ob sebi umevno. Pri teh sovražnikih kmetijskega ljudstva drugače biti ne more!

Posojilo 10 milijonov se je sklenilo na Dunaju pod izredno ugodnimi pogoji, tako da **dežela Kranjska dobi de-**

nar še ugodnejše kot državal To prihaja od tega, ker ima naša dežela velikanski kredit, odkar v njej modro in pametno, pa tudi če treba z železno roko, gospodari Slovenska Ljudska Stranka.

Od drugih važnih stvari, ki so se sklepale preteklo soboto, omenjamo na posebnem mestu velevažne sklepe glede našega združništva. Odslej stoji vojvodina Kranjska za vsem našim združništvom, ki je organizirano v »Združni zvezi«. — To je od preteklo sobote dalje deželna zadeva. — Zgodovinski dan za naše združništvo, zlasti za naše posojilnice!

Tudi važne sklepe glede lovskega zakona omenjamo posebej; ni dvoma, da bodo poslanci S. L. S. tudi v tem oziru izvojevali s svojo moško neupogljivostjo v doglednem času ljudstvu pravico.

Ves svet občuduje modro delavnost poslancev S. L. S. — ki rešijo v enem dnevu več, kot drugi zbori v enem letu ali celo v več letih. — To je zasluga ljudstva, ki drži strogo strankarsko disciplino in se ne da nikakor z bogati po liberalnih lažnikih in hujskačih.

Danes so liberalci popolnoma osramočeni in poparjeni. V deželnem zboru so igrali tako žalostno in smešno ulogo, da jim ni najti nikjer para.

× × ×

Po sveti maši je otvoril deželni glavar zborovanje. V svojem nagovoru se je spominjal, da mine letos

pol stoletja

kar imamo ustavo. Leta 1861. so bili sklicani deželni zbori. Naš deželni zbor je v letošnjem letu prvi sklican. Dolžni smo, da se danes ob jubileju spominjamo vzvišenega vladarja, kateri je leta 1861 podaril ustavno svobodo avstrijskim narodom. Predlagal je, da se brzojavno pozdravi cesarja, kateri predlog so poslanci z viharinimi živjoklici sprejeli.

Deželni predsednik

je pozdravil poslance v imenu vlade in dejal: To zasedanje bo kratko, pa zelo važno. Posvetovati se morate o nabavi denarnih sredstev za gospodarske zadeve, ki so za deželo največjega pomena. Vlada je pokazala, kako se za to zanima, sklicala je deželni zbor in želi, da se zadeva ugodno reši.

Namesto bivšega poslanca Mandlja se izvoli za namestnika deželnega odbornika poslanec dekan Lavrenčič

Nato se začne takoj razprava

o melijoracijskem zakonu in posojilu.

Poročevalec deželni odbornik dr. Lampe povdarja veliko važnost zadeve, ki je v razpravi. Na deželni odbor prihaja brez števila prošenj za zgradbo cest, vodovodov in raznih drugih melijoracij. Deželni odbor se zaveda svoje dolžnosti, da mora izvršiti vse, kar je ljudstvu v korist. Ljudsko štetje je pokazalo, da je prebivalstvo v

kmečkih okrajih zelo nazadovalo, da pa v mestih narašča.

Jedro naše dežele je kmečki stan, utrdimo ga, kolikor je v naši moči, saj to bo tudi največ koristilo našemu meščanu in obrtniku! (Dr. Zajc: Tudi Ljubljani! Dobro-kličiti!) V prvi vrsti se moramo ozirati na okraje, ki so bili doslej najbolj zanemarjeni, ti so: Kras, kočevski, novomeški in črnomaljski okraj. Za vodne zgradbe se bo potrebovalo dva milijona 853.700 kron, za uravnavo rek in zajezitve tri milijone 459.650 kron, za cestne zgradbe dva milijona 686.650 K in za izboljšanje zemlje še 1 milijon kron. Deželni zbor ima že podroben načrt, kako se bodo ta dela izvršila. ((Odobranje.)) Deželni odbor se je moral ozirati na potrebo, da se melioračna akcija vrši dosledno in nepretrgoma, da napravimo v nekaj letih to, kar se je v preteklem času zamudilo. Na razpolaganje moramo imeti dovolj denarnih sredstev. Denar se bo porabil šele v bodočih letih, a potrebno je, da se najame naenkrat večjo vsoto, ker jo dobimo pod ugodnejšimi pogoji, kakor pa, če bi jo iskali v manjših zneskih. Dober gospodar si o pravem času zagotovi potrebnih sredstev, ker v skrajni sili le težko in pod neugodnimi pogoji posojilo dobi. Najugodnejšo ponudbo nam je stavila »Union banka«, ki nam posodi deset milijonov po 4 in pol odstotka. Posojilo je neopovedljivo do leta 1929, a vračalo se bo od leta 1929 do 1969. Dežela dobi posojilo popolnoma izplačano. Če primerjamo pogoje, pod katerimi je dobila posojilo kranjska dežela s pogoji, na katere so morale pristati pri iskanju posojil druge dežele, vidimo, da smo dobili Kranjci posojilo pod najugodnejšimi pogoji. Bogata moravska dežela je dobila pod neugodnejšimi pogoji posojilo. Obrestuje ga tudi po 4 in pol odstotka, toda ni dobila polnih 100 K posojila, ampak samo 98 kron 50 vin. Tako da za posojilo deset milijonov, ki ga dobi naša dežela popolnoma v banki izplačanega, dobi Moravska samo 9.850.000 K, a obresti bo plačala od polnih deset milijonov.

Naša dežela uživa na denarnem trgu zaupanje in to radi urejenih političnih razmer in velikega ugleda, ki ga uživa složna večina deželnega zbora. (Zivahno odobranje.) Potem je še navel dogovore, ki jih je deželni odbor sklenil z »Union-bankom«. Proti zakonu in posojilu sta nastopila liberalna poslanca Gangl in dr. Triller. Gangl bi imel najraje ves denar za Idrijo, dr. Triller je pa po stari navadi grmel proti naši stranki. Fraze in argumenti njegovi so že tako obrabljeni in vsakdanji, da ne napravijo prav nobenega utisa. Zahteva seveda, da se velik del posojila porabi za Ljubljano. Prizna pa, da dobi dežela posojilo pod ugodnimi pogoji. Obema odgovarja

dr. Lampe.

Na Dunaju se pri dogovorih z vlado in banko ni nič tajnega sklenilo. Za Ljubljano se pa itak največ stori.

Pomislite le na osuševanje barja. Ljubljani je naša stranka ravno tako naklonjena, kakor pa deželi. (Dobro!) Stvarno se zakonu ni nič ugovarjalo, a vsi dostavki, ki se tičejo Ljubljane, naj se zavrnejo, ker ne moremo delati nobenih izjem, če hočemo, da bo zakon potrjen.

Pri glasovanju je bil zakon sprejet z glasovi naših in veleposestniških poslancev, liberalci so pa s svojim nasprotovanjem zopet pokazali, da so dosledni sovražniki našega ljudstva in njegovih gospodarskih potreb.

Sklene se zakon o preložitvi deželne ceste

Črnomelj—Vinica.

Priporoča poslanec Matjašič. Za tem pride v razpravo zakon o izvršitvi zgradb in pogozditev v vodozbiernem okrožju Gradašice in Iške. Dr. Lampe pove, da bo stala vsa stvar 140.000 K. Država da 70 odstotkov, dežela pa 30 odstotkov.

Dr. Šusteršič

zahteva, da se ta dela nujno izvrše, da se ugoti dolgoletnim željam prebivalstva.

Jaro

govori o potrebi zgradb hudournikov in je našteval, kaj se namerava vse napraviti. Vsa taka dela izvršuje urad v Beljaku. Ker pa na Koroškem ni več toliko del, a jih je mnogo na Kranjskem, predlaga, da se c. kr. vlada pozivlja, da ustanovi v Ljubljani samostojno ekspozituro hudourniškega zgradbenega urada.

Dr. Krek

se spominja regulacije Kamniške Bistrice in stavi resolucijo, naj se deželni odboru naroči, da gotovo že v prihodnjem zasedanju predloži zakon v svrhu regulacije Bistrice.

Dr. Lampe

pove, da se bo lešos začelo z regulacijskimi deli pri Ihanu, četudi poljedelsko ministrstvo zadeve še ni rešilo. Regulacija bo stala 1.600.000 kron. Zakon s stavljenimi resolucijami je bil sprejet.

Sprejme se zakon, po katerem bodo požarne zavarovalnice namesto 2 odstotkov plačevale 3 odstotke za gasilske namene. Povišek prispevkov se bo porabil za podpore ponesrečenim gasilcem ali pa za odškodnino konj, ki bi se poškodovali.

Potem se dovolijo v nekaterih občinah več kot 100odstotne naklade na direktne davke. Pri tej priliki je liberalc Lenarčič vstal in začel govoriti o liberalni vrhniški posojilnici. Gospod deželni glavar ga opozarja, da sedaj ni v razpravi vrhniška posojilnica, ampak samo občinska doklada. Ker je pa Lenarčič le svoje gonil, mu je glavar vzel besedo. Lenarčič bo moral še kje drugeje ponoviti svoje lepe storje, da reši, kar se še rešiti da.

Dr. Pegan

brani proti Lenarčiču vrhniški občinski odbor in županstvo, ki Lenarčiču,

kakor je pokazal, posebno leži v želodcu.

S tem je bil dnevni red rešen, a nato pride na vrsto nujni predlog dr. Šusteršiča, da se store takoj vsi koraki, da dežela pospeši združništvo, ga podpira in vse ukrene, da se zagotovi mirni razvoj v korist vsega ljudstva.

Dr. Šusteršič

je govoril markantno ter napravil na vso zbornico velik utis. V predlagani odsek so bili izvoljeni poslanci: dr. Šusteršič, dr. Krek, dr. Lampe, prof. Jarc, Schollmayer in dr. Tavčar.

Koncem seje se je vložila tudi

Interpelacija

poslancev Bartola, Jakliča, Pegana, Zajca in tovarišev s sledečim besedilom: V 26. seji deželnega zbora kranjskega so poslanci dr. Lampe in tovariši vložili nujni predlog, v katerem so predlagali, naj deželna vlada izposluje izdatno podporo za po elementarnih neizgodah in po črvu oškodovane poljedelce. Ker se bliža čas setve in saditve in ker nimajo ljudje potrebnih semen ter zaradi treh zaporednih slabih let tudi ne denarnih sredstev za nakup istih, si usojamo vprašati, je li c. kr. deželna vlada napravila potrebne korake, da se odpomore bednemu prebivalstvu. — V drugi seji, ki je bila popoldne, so bili storjeni velevažni sklepi v prid združništva, kakor jih prinašamo na uvodnem mestu. O debati sami prihodnjč.

Političen pregled

»SLOVANSKA ENOTA« — OBNOVLJENA.

»Domoljub« je poročal že, čeprav bolj mimogrede, o usodi in krivcih usode »Slovanske Enote« ob koncu preteklega leta. Bili so nekateri kratkovidni sebični češki in jugoslovanski strankarji, ki so s svojim ravnanjem bili povzročili smrt tega vladi in Nemcem tako strašnega slovanskega zmaja, ki ga je bil ustvaril naš bistroumni politik dr. Šusteršič. Omenjeni jugoslovanski in češki sebični osebnosti so spletkarili že od početka »Enote« proti nji, jo skušali oslabil, spraviti ob kredit in ugled povsod. Češki spletkarji so začeli slikati Čehom grozno bedarijo skupne češko-slovanske politike in pregovarjali Čeha, naj delajo le »češko politiko« in ne slovanske, ki je baje Čehom le na kvar itd.

Da bi bilo prej kaj uspeha zoper nevarno »Enoto«, so začeli pomagati tem rovarjem zoper »Slovansko Enoto« še razni neslovanski in judovski pomagači in jih s sladkimi, mamljivimi obeti po ministrskih sedežih itd. skušali še bolj preslepiti. Torej gonja od sile velika!

Ni čuda, če se je toliki gonji s takim »orožjem« posrečilo »Slovansko Enoto« ubiti.

Pregovor pravi: »Izkušnja izmordri človeka.« In ta pregovor tudi tukaj ni lagal! Bilo je ob božični zadnji ministrski naši krizi. Šlo se je za novo vlado. Minister postati to ni vsak dan in vsakdo tudi ne postane cesarski minister! Zato bi bili gospodje posanci, ki jim je predvsem ugajal ministrski mehki sedež, takrat, ko se je šlo zanje, radi bolj sami, da bi po njih dozdevanju toliko lažje se mogli usesti na mehki stolec, pa glej ga spaka — sponeslo se jim ni, mehko stolce ministrske so zasedli ministri-uradniki, njim pa so ostali le navadni bolj trdi stoli, ki so jih kmalu — streznili. Uvideli so zapeljani izmed Čehov, da Čehi, če bodo zasledovali svojo edinoto »češko« politiko, ne bodo kar tako brez truda tebihi meninici dosegali uspehov na uspehe, si pridobili moči in upliva. Pri češko-nemškem pogajanju tudi niso dosegli Čehi uspehov, dasi so Nemcem prijenjali do skrajnih mej!

Naš »Slovanski klub«, ki je pomnožil svoje vrste in se učvrstil po dopolnilnih volitvah z novim slovanskim poslancem in po pristopu hrvaških dalmatinskih pravašev, je postal še bolj kot kdaj prej edini močni zastopnik jugoslovanskih koristi v državnem zboru. Ker so Čehi s svojim ravnanjem bili povzročili onemoglost »Slovanske Enote« in jo zapustili, je postal tudi »Slovanski klub« prost vsake obveznosti do nje in se je tudi poslužil z vsega obhudovalja vredno spretnostjo te od ravnarja Čehov mu usiljene svobode. In »Domoljub« je poročal zadnjič in že prej, kako so stali naši poslanci naenkrat v središču parlamentarnega položaja po spretnem, preudarnem postopanju našega modrega voditelja dr. Šusteršiča.

Čehi pa so ostali čisto brezpomembno osameli, do tega jim je pomagla njih »samočeška politika«! Češki listi so v silni zadregi, da prikrijejo češko sramoto, po znani zavistni maniri začeli napadati našega voditelja in »Slovanski klub«, ki je in ostane najlojalnejši pravi prijatelj češkega naroda.

Pa trezni in pametni Čehi so sprevideli v takih razmerah svojo napako in krivdo in so jo hitro popravili s tem, da so prosili dr. Šusteršiča za nov dogovor in na podlagi sedanjih svrham in potrebam prikrojenih pravil se je zlasti po modrosti modrega in lojalnega voditelja najmočnejše češke stranke in odkritega prijatelja Slovencev, agrarca Udržala, in po kratkem, a dobro preudarjenem dogovoru doseglo, da je zopet vse češko poslanstvo, udruženo v enotnem »Češkem klubu« podalo roko »Slovanskemu klubu« in se tako združili v obnovljeno in na podlagi novih pravil učvrščeno »Slovansko Enoto«. — Kot zanimivost naj omenimo, da so se stara pravila »Slovanske Enote« spremenila le s takimi

novimi določbami, katere in kakor jih je bil pred pol letom nasvetoval naš dr. Šusteršič, a se jih takrat ni sprejelo!

Predsednikom nanovo oživljene »Slov. Enote« je bil izvoljen dr. Fiedler, predsednik »Češkega kluba«; prvi podpredsednik je dr. Šusteršič, drugi pa agrarec Udržal itd. Resnično smemo biti zadovoljni nad sijajnim zadoščenjem, ki ga je dala »Slov. Enota« dr. Šusteršiču s tem, da ga je volila prvim podpredsednikom najmočnejše skupine državne zboru.

Ohenem moramo še omeniti silni gnjev in jezo slovanskih nasprotnikov, ki zopet kar besne na prav nekulturen način zoper »Slov. Enoto«, pa tudi zoper velikega našega voditelja, videč, da če se slovanski rodovi združijo v enotnem postopanju v naši politični javnosti, kmalu za vselej odklenka neznosni in krivični barbarski nemški nadvladi v Avstriji ter postane potem Slovan na svojem ozemlju enakopraven državljani ne samo glede državnih bremen, temuč tudi postavno mu z jamčenih pravic in postavnosti! Pravični, pametni tudi sicer nam nasprotni nemški listi pa odkrito že priznavajo, da se je po oživljenju »Slovanske Enote« bistveno izpremenil položaj in razmerje do vlade, slovanski poslanci, udruženi v »Slovanski Enoti«, nastopajo v zbornici in pred vlado z onim vplivom, kakor jim gre kot članom najmočnejše državnozbornske skupine!

IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

Ker je radi delegacijskega zasedanja zborovanje državnega zbora prekinjeno, imajo le nekateri njegovi odseki zborovanje.

Socialno-zavarovalni odsek je pretekli četrtek sprejel načelni predlog, da se v vsaki deželi ustanovi vsaj en deželni urad za zavarovanje, sme se jih pa po potrebi tudi več. — Pododsek je razpravljal glede izplačevanja rudarjev. Socialni demokrati se potegujejo za tedensko izplačevanje, vlada je proti temu.

Socialno-politični odsek je sklenil resolucijo, v kateri pozivlja vlado, naj proučuje po drugih državah vprašanje, kako bi se dalo omejiti izseljevanje in izboljšati socialne razmere doma. Sklenil je tudi zakonski predlog o prepovedi nočnega dela žensk pri rudokopih.

DELEGACIJE.

Poročamo zlasti o armadnem odseku avstrijske delegacije, ki je nadaljeval glavno razpravo o zahtevah naše mornarice ter tudi že končal pretekli teden podrobno razpravo o mornariškem proračunu. Nato je prešel na redni armadni proračun. Armadni

odsek je sprejel od mornariške uprave zahtevane kredite za naše »drednote« z vsemi proti trem glasovom. — Prihodnja seja popolne avstrijske delegacije se vrši 22. svečana popoldne v Budimpešti.

AVSTRO-OGRSKE BANKE

vrhovni (generalni) svet je sklepal o pogodbi med avstrijsko-ogrsko skupno vlado 15. t. m. glede podaljšanja bančne skupnosti, in je pritrdil njenemu podaljšanju.

LISTEK

Romarica.

Povest iz naroda.

Spisala M. Buol. — Poslovenil o Veselko Kovač.

(Dalje.)

Toda Kandidova skrb je povzročila pri Vidu iznova le veselost. Njegov odgovor je bil tako robat, da bi mu bil Kandid najrajše eno pošteno priložil. Toda premagal se je in mu molče pokazal hrbet.

Ko je prišel domov, je zvedel, da se je Micika zbudila in je pri zavesti. Toda zdelo se mu je bolje, da jo pusti v miru. Zato je šel na svoje delo, ne da bi jo videl.

Mojster Potočnik je prišel v delavnico nekoliko pozneje kakor navadno. Je-li že govoril s svojo hčerjo? Kandidu je srce od razburjenosti utripalo nemirno. In vkljub temu je želel biti sam v delavnici, da bi se s starim naposled pomenil jasno in odkrito. — Naenkrat je bil premagan ves strah. Čudil se je sam sebi, da ni že prej imel toliko poguma, da bi povedal mojstru golo resnico in mu enostavno priznal, da bijo njegovo srce za drugo.

Mojster je sedel celo dopoldne pri mizi in risal. Zinil ni niti besedice. Kandid je težko pričakoval čas obeda. Ko je slednjič zazvonilo poldne in so pomočniki in učenci odložili delo, je Kandid nalašč zaostal v delavnici. Tudi Potočnik je ostal, a se ni ganil od svojega risanja.

Tedaj se je pa mladenič osrčil in stopil k njemu. Potočnik pa se je hitro obrnil, ko je začul njegove korake, in rekel:

»Ali ne greš h kosilu, Kandid? — Čas je!«

Kandid je poznal, da bi oče Potočnik o stvari, ki mu je pred kratkim bila še tako pri sreči, najrajši molčal. Mladenič je zato predobro čutil svojo zadrego. Med obedom si skoro ni upal povzdigniti oči, ker se je bal, da se ne bi srečal v pogledu z Veroniko.

Po kosilu je hotel takoj zopet v delavnico, toda Veronika ga je zadržala in ga prosila:

»Dvoje besedi, Kandid!«

Rdečica jo je oblila, ko je hladno-krvno pospravljala z mize. Pomočniki so med tem odšli in tako sta ostala sama. Zganivši namizni prt je rekla Veronika mirno:

»Kandid, veš kaj, Micika naj romanje opusti.«

Na Kandida so njene odločne besede napravile velik vtis; zato jo je v odgovor naprosil:

»Veronika, poskusi jo ti pregovoriti.«

Zala mizarjeva hči je vzdignila glavo in rekla:

»Ne, Kandid, tega jaz ne storim. To je tvoja stvar!«

Mladenič jo je začudeno pogledal. Ona se je pa nasmehnila:

»Vidva, Micika in ti, spadata tako skupaj. Ako sploh kaka beseda pri njej kaj izda, izda gotovo tvoja.«

Kandid je vzdihnil. Zdelo se mu je, kakor da je pridobil rodno sestro.

Ona pa je tolmačila njegov vzdih drugače. Stopila je bližje in položila mladeniču svojo roko na rame kakor človek, ki hoče tolažiti; potem mu je rekla:

»Ne bodi žalosten; če je božja volja, se še lahko vzameta. Bog jo lahko ozdravi, kadar hoče. Saj je storil že večje čudeže, kakor bi bil ta.«

»Toda, če ji sedaj prepovemo romati ...« je opomnil Kandid nekam boječe.

»Dragi moj Kandid, verjemi mi, da je pri vsem sedanjem romanju ravnala preveč po svoji lastni volji. Naj sedaj poizkusi s pokorščino. Povej ji to!«

In preden je mogel Kandid kaj na te besede odgovoriti, je odprla vrata svoje sobice in poklicala Miciko po imenu.

Še le na ponovljeni klic je stopila ta težkih nog v sobo. Ko je ugledala Kandida, se je njeno že itak dovolj otožno obličje še bolj zmračilo.

»Micika, Kandid ti ima nekaj povedati,« je rekla Veronika in se izmuznila iz sobe.

Miciki se je brala na licu nevolja; že se je hotela zopet vrniti v svojo izbo, a Kandid ji je tiho namignil, naj ostane.

Stopila je k oknu, sedla na klop in začela štrleti v cvetlice v lončkih. Kandid je zamišljeno stopal nekaj časa po sobi semintja, potem se je pa naenkrat ustavil pred njo.

»Kako dolgo je že, kar sva zadnjič govorila?«

Micika je nekaj časa pomišljala, potem pa rahlo rekla:

»Je pač že dolgo.«

Nato sta zopet oba molčala. — Šele čez precej časa je zopet Kandid vprašal:

»Kdaj si šla zadnjič romat?«

»Zakaj pa prašaš?«

»Odgovori mi,« je velel mladenič.

Micika se je prišla z obema rokama za vroče čelo. Namah je nagnila glavo nazaj in rekla:

»Pač ... Kandid, zdi se mi ... Povej mi, ali se nisva videla včeraj?«

»Torej ti je vendar prišlo na misel?«

»Kaj ne, na pokopališču? V Cerknici?«

»Da, prišel sem ravno iz cerkve, ti si pa šla noter.«

Ona je prikimala.

»Koliko časa si neki ostala v cerkvi?«

»Se ne spominjam več.«

»Malo preudari, nemara se domišliš.«

Ona je molčala nekaj časa, potem je pa odkimala.

»Ali si bila še v cerkvi, ko je zvonilo »zdravo Marijo?«

»Da«, je odvrnila Micika po kratkem pomisleku, »še le nekaj časa potem sem se napotila domov.«

»In dospela? Kdaj si prišla domov?« je poizvedoval Kandid s poudarkom.

Ona se je otožno nasmehnila:

»Saj vidiš, da še nisem dospela domov!«

»Ali pa tudi veš, kje so te našli? Na sredi ceste; pomisli, Micika! In v trdi noči!«

Ona ga je začudeno pogledala s svojimi temnimi očmi:

»Kdo me je našel?«

Kandid se je nekaj časa pomišljal; Micika je pa z obema rokama nemo mahala po zraku; potem je pa zakrila z njima svoje obličje.

Tedaj pa je rekel Kandid:

»Bodi mirna! Bog je stvar tako uredil, da sem jaz ravno o pravem času prišel mimo in sem te našel.«

Ona je povsila roki in hvaležno nagnila glavo.

»Sedaj ti pa hočem, Micika, nekaj povedati,« je nadaljeval Kandid resno, pa ljubeznivo; »kar je bilo včeraj, se lahko zgodi tudi jutri. Zaradi tega mi od danes naprej ne smeš iti nikdar več na božjo pot, nikoli več!«

Ona je planila pokonci in oči so se ji zabliškale:

»Ali se norčuješ? Zakaj bi pač ne smela iti nikdar več na božjo pot?«

»Zakaj? — Ker ti jaz prepovedujem.«

»Ti?« se je začudila Micika, ga kljubovalno in izzivaje pogledala, potem se je pa obrnila vstran.

»Micika, že vem, kaj mi hočeš reči,« je pripomnil Kandid. »Rekla bi rada: to tebi ni nič mar, a se ne upaš, ker bi bila laž. Koga pa imaš na svetu, ki ti želi bolj nego jaz. In glej, če bi Mati božja uslišala našo molitev, in bi postala moja ženka, potem bi me vendar morala nekoliko ubogati, vsaj v glavnih rečeh. In ker si že taka upornica, je vendar bolje, da začneš ubogati že zdaj, da se laže privadiš.«

Mladenič ji je položil roko na rame, ona pa se ni zganila. Potem je pa nadaljeval z resnejšim glasom:

»Tako ne sme več dalje, Micika. Da bi leto in dan sama letala po deželi mlado dekle, pa še tako bolno in zapuščeno — povem ti odkritosrčno: to se

pravi izkušati Boga. Včeraj ti je seveda pomagal Bog in sv. angel varih ...

»Moj angel varih mi ni pomagal samo včeraj,« mu je ona hitro prekinila besedo.

To rekši se je ozrla nanj. Kljubovalnost je izginila z njenega obličja. Lica so ji žarela, temne oči so se ji svetile od notranje vneme, ko je Kandidu, ki jo je potrpežljivo poslušal, pripovedovala, koliko nevarnosti je že morala prestatati na svojem romanju.

»In ne morem si misliti drugače,« je kot sklep vzkliknila s sklenjenima rokama in z zamaknjenimi očmi, »kakor da mi je ob vsaki nevarnosti stal prav posebno na strani angel varih in da je vsakikrat prepodil od mene vse sovražne moči.«

Kandid se je nasmehnil.

Micika se je ozrla nanj globoko ginjena. Ni zinila več besedice; prišla je samo mladeničevo desnico in jo obdržala v svoji. Potem je nagnila glavo in Kandid je začutil njene gorke solze na svoji raskavi roki.

Od tega dne pa ni romarice na veliki cesti nihče več videl. Samo pred starim razpelom v trgu je še tožila svojo nadlogo in pa Žalostni Materi božji v cerkvi božjega groba.

XI.

Preteklo je zopet skoro leto dni. Zima je med tem prišla in prešla. Pomlad, ta najžalostnejši letni čas v zgornji Pustriški dolini, pa je izpremenila nepregledne snežne planjave v morje luž in blata, ki se je razlil čez vsa pota in klance. V tem času je bila še najbolj prijetna pot navkreber, kajti mokrota je s strmih steza kmalu odtekla in tupatam se je na prisojnjem mestu prikazala tudi že kaka pohlevna cvetlica.

Tako je tudi Lizika neko nedeljo popoldne šla z Miciko v hrib. Dospevši domov je pogledala Micika skozi okno in videla, da sta oba, oče pri peči, Školastika pa pri velikih mizi, pošteno zadremala. Zato sta se ustavili v kuhinji ter sedeč ob ognjišču kramljali, dokler ni prišel za Liziko čas odhoda.

Micika jo je mislila nekoliko spremiti. Todaj komaj sta mladenki stopili pred prag, sta že zagledali Vida, ki je čudno rdečega lica in negotovih korakov stopal po stezi proti domu ... Micika je dobro vedela, da je njen brat, kadar se ga malo naleze, nevaren človek, in skrbelo jo je za starega očeta, zlasti, ker še nobenega hlapca ni bilo domov. Zagrabila je Liziko za roko, zbežala ž njo v sobo in zapahnila vrata.

Ob njunem naglem vstopu sta se oba prebudila iz spanja ter planila pokonci.

»Je že zopet natrkan,« je rekla Micika nevoljna; imena ji ni bilo treba izgovoriti, kajti Vid se je zadnja leta razvil v pravega pijanca.

»Ni take sile, ne; samo očeta si zbudila s svojim vpitjem,« je pokarala Školastika svojo sestro; stari pri peči je pa topo gledal okoli sebe.

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Silno važno zasedanje deželnege zbora kranjskega pretečeno soboto je trajalo sicer samo en dan in imelo samo dve seji, vendar so bili sklepi tako pomembni, kakor v malokaterem dosedanjih zasedanj. Zato opozarjamo naše čitatelje na poročilo v našem listu: »Kranjski deželni zbor« in na uvodni članek: »Kranjska dežela za združništvo«.

Nov lovski zakon. Poljedelsko ministrstvo dela težave radi potrditve novega lovskega zakona. Poslanec dr. Šusteršič je v dež. zboru preteklo soboto krepko ožigosal to ravnanje poljedelskega ministrstva, rekoč, da ima poljedelsko ministrstvo, kakor se vidi, pač veliko skrb za zajca, za kmeta pa prav nobene. Poljedelsko ministrstvo ima dolžnost, postaviti v prvo vrsto koristi poljedelstva ne pa — lovcev! — Predlagal je, naj deželni zbor vzame postopanje poljedelskega ministrstva z ogorčenjem na znanje in da se deželni odbor pozivlje, da načrt lovskega zakona z nova predloži deželnemu zboru; odkloni se vsako odnehanje od temeljnih določb novega zakona, ki dajejo občinam gospodstvo nad lovom! Zapretel je dr. Šusteršič vladi, da pride do najhujšega boja, če se vlada ne uda potrebam in koristim kmečkega stanu. — Predlog dr. Šusteršiča je bil sprejet med živahnim odobravanjem poslancev S. L. Samo po sebi se razume, da so liberalci glasovali zoper predlog.

Iški in gradaški hudoourniki se zgrađajo! Tozadevno postavbo je sklenil deželni zbor preteklo soboto. Dr. Šusteršič je zadevo toplo priporočil in upati je, da bo zakon kmalu potrjen ter da se v doglednem času prične z delom.

Za povzdigo živinoreje na Kranjskem se je vršilo v nedeljo v posvetovalnici »Zadruž. Zveze« posvetovanje, katerega se je udeležil tudi odposlanec »Centrale za nakup in prodajo živine« na Dunaju. »Zadružna Zveza« je ustanovila že veliko živinorejskih zadrug, treba je še ustanoviti neko centralo teh zadrug, katere namen bi bil posredovati med zadrugami kakor tudi med posameznimi živinorejci. Taka posredovalnica je velikega pomena osobito v času kakor sedaj, ko so semnji radi kuge prepovedani. Zadruga in živinorejci bi priglasi tej centrali živino, katero bi radi prodali, istotam bi se oglašali oni, ki potrebujejo plemenske živine kakor tudi živine za klanje. Ta centrala bi preskrbovala zadrugam in posameznikom vse, kar je potrebno za povzdigo živinoreje, tako krmila in umetna gnojila. Gospodarska zveza se

je že davno namenila ustanoviti tako posredovalnico in upanje je, da se sedaj to v kratkem vresniči, kar morajo živinorejci in zadruga kakor tudi mesarji z veseljem pozdraviti.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani prične poslovati dne 25. februarja. Svoje pisarniške prostore ima v hiši »Zadružne Zveze« nasproti »Bavarskemu dvoru«. Hranilnica ima pupilarno varnost, to se pravi, da smejo tudi sodišča v njo vlagati sirotinski denar. Vloge bode obrestovala po 4 1/4 %. Hranilnica ima najlepšo hodočnost.

Oddaja semenskega krompirja. Vsled slabe lanske letine prihaja že sedaj veliko naročil za semenski krompir na Gospodarsko zvezo. Sedaj je čas pravi in vreme za razpošiljanje ugodno. Opozarjamo zadruga, kakor tudi kmetovalce, naj priglase naročila Gospodarski zvezi takoj, da se preskrbi zadostno s krompirjem. Sicer se more dobiti krompir z Ogrskega in Češkega zadostno, a za naše kraje je vendar veliko lažje na tem, da se sadi dobro znani domači krompir. Najbolje je, da naročate skupno vsaj po en vagon, da si prihranite stroške prevoznine. Toliko je gotovo, da spomladi ne bode lahko dobiti domačega pridelka.

Vžigalice v korist obmejnim Slovincem. Na razna vprašanja sporočamo, da prodaja Gospodarska zveza še vedno vžigalice v korist obmejnim Slovincem, in sicer po isti ceni kakor glavni založnik, to je zaboj po 56 kron.

Fomota pri navedbi cen za krmila se je urinila v zadnje »Domoljubovo« poročilo. Cena krmil je sledeča: lanene tropine stanejo 100 kg 24 kron, sezamove in orehove pa 18 kron tako pri Gospodarski zvezi, pri prekupeh primeroma več.

Sveti Oče oboleli. Iz Rima se poroča, da so oboleli na lahki influenci sv. Oče papež Pij X. Papež ležé. Vse avdijske so morali odpovedati.

Tajništvo S. K. S. Z. posluje vsak dan — izvzemši nedelje in praznike — od 10. do 12. ure dopoldne in od pol 6. do pol 8. zvečer; ob sobotah od pol 7. do 8. ure zvečer. Glede uporabe društvene dvorane za predavanja ali shode se morajo vsa društva obrniti pravočasno na tajništvo v »Ljudskem Domu«, ki edino urejuje tozadevni red. Brez njegove vednosti ne more biti dvorana nikomur na razpolago.

Velikanska dedščina, ki išče pravih dedičev. V ribniškem okraju zdaj iščejo pravega sorodnika za nekim Markom Novak, kateri je zapustil v Afriki že pred 40 leti velikansko premoženje: 60 milijonov lir. Če je kdo imel s tem imenom kakega sorodnika v Afriki, naj se

zglasi, škoda bi bilo denarja, če bi se ne mogel najti pravi sorodnik.

Ravnatelj obrtno - pospeševalnega urada. Ministrstvo je potrdilo imenovanje g. inž. Vladimira Remca za ravnatelja obrtno-pospeševalnega urada v Ljubljani. Gosp. Remec je deloval dalje časa v Ameriki, odkoder je že nastopil pot v domovino. Kakor se nam poroča, se mudi sedaj v Parizu. Novi ravnatelj obrtno-pospeševalnega urada je brat ravnatelja tukajšnje slovenske trgovske šole gosp. B. Remca.

V krajni šolski svet v Višnjigori so bili voljeni sledeči gg.: Mihael Omahen, župan, Dednidol; Anton Perko, župan, Višnjagora; Anton Lokar, župan, Draga; Anton Jaklič, župan, Križkavas; Martin Zupančič, svetovalec, Leskovec. Za predsednika je izvoljen g. Mihael Omahen, za namestnika pa g. Janko Škerbinc, nadučitelj v Višnjigori. Vsi so vrli pristaši S. L. S.

Potrjen deželni zakon. Cesar je potrdil zakonski načrt, ki ga je sklenil kranjski deželni zbor in ki določa, da se izločita davčni občini Draga in Sora iz krajevne občine Medvode ter združita v eno krajevno občino pod imenom Sora.

Organizacija katoliškega učiteljstva v Avstriji. Sedaj imamo v Avstriji 27 katoliških učiteljskih društev, ki so združena v Katoliški učiteljski zvezi, ki šteje 7000 članov. Zveza sama pa je zopet članica Svetovne zveze katoliških pedagogov, ki pa šteje 70.000 članov.

Hranilnica in posojilnica v Cerknici. Čuje se, da je hodil po našem kraju nek človek in begal ljudi, ki imajo v naši hranilnici naložen denar, češ, da bo ta veliko izgubila pri »Glavni posojilnici«. — Resno ga svarimo, naj kaj takega nič več ne poizkuša, ako se hoče izogniti zasluženim kazni. Naša hranilnica nima pri »Glavni« prav nobenega deleža in ni sploh v nikaki zvezi z njo. Zato naj bodo naši vlagatelji glede poloma brez skrbi in naj se ne dajo od nikogar begati. — Kdor bi pa še v bodoče okoli trosil take ali podobne laži, naj ga blagovoli občinstvo naznaniti našemu odboru. — Za hranilnico in posojilnico v Cerknici: J. Pavlin l. r., J. Podbevšek l. r.

Z dežele. »Slovenec« piše v svoji 37. številki z dne 15. t. m. sledeče: »Učiteljska tiskarna« in »Jutro«. Se enkrat opozarjamo naše somišljenike, posebno pa šolska oblastva, da vse liste in tiskovine, ki se z »Jutrom« vred pod eno streho tiskajo, iz naših hiš, iz naših šol, iz naših uradov ven pomečejo. List je postal zadnji čas tako satansko lažnjiv, da je naravnost škandal za učitelje, ki to tiskarno upravljajo in pusté,

da se tak list v slovenskem jeziku izdaja. Tako »Sl.«. To velja v prvi vrsti šolskim vodstvom in krajnim šolskim svetom; velja naj pa tudi slavnim županstvom po deželi, ki so, če se ne motimo, dobila o svojem času migljaj od zgoraj, da naj naročajo vse potrebne tiskovine samo v »Učiteljski tiskarni« v Ljubljani. Ker menda liberalni učiteljski streberji mislijo, da s svojim »Učiteljskim Tovarišem« niso napravili dovolj korupcije, privzeli so v službo še najostudnejšo capo »Jutro«, ki se more kosati z najgršim framason. listom. — Vsi javni uradi: šolska vodstva, krajni šolski sveti, županstva in drugi, katerim naložujejo odločni možje S. L. S., sedaj veste, kaj Vam je storiti!

Na znanje. Pred kratkim časom je neka stranka pri meni pustila pozabivši več kron; imam natanko zabeleženo, katerega dne je to bilo ter stranki, ako se pri meni oglasi z računom od tistega dne, vrnem dotično svoto. Naj se torej dotična oseba do konca tega meseca pri meni oglasi. Ako se do konca tega meseca ne oglasi, oddam potem ta znesek na razpolago slavnemu upravnistvu »Domoljuba« za dobre namene. — R. Miklauc, trgovina, Ljubljana.

Poziv. Slovenski rudar Franc Zajc iz Muljave pri Zatičini na Dolenjskem, stanujoč Josefstraße 2, P. Hamborn, Rheinprovinz, išče svojo mater Marijo Zajc iz Muljave, fara Št. Vid; je 45letna in gotovo kje v službi, morda v Ljubljani. Sin je nekaj mesecev sem vdovec s štirimi otročiči ter na tujem v veliki zadrogi in bi rad vzel svojo mater k sebi, pa je ne more nikjer najti. Kdor vé za njegovo mater, se prosi, da naj sporoči njen naslov sinu ali rektorju Köster v Hambornu, Rheinprovinz.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Šmartin pri Kranju. Fantje iz obraževalnega društva so priredili v nedeljo dne 19. t. m. v župnišču gledališko predstavo z dvema točkama. 1. »Kazen ne izostane«, igra v treh dejanjih. 2. »Prepirljiva sosed«, burka. — Predstava je izvrstno izpadla v vsakem oziru. Prirediteljem vsa čast! — Obenem podamo kratko poročilo dekliškega odseka, ki sijajno napreduje. Ne šteje še leto dni obstoja, a ima že 140 članic. Vodi ga z veliko požrtvovalnostjo gdčna. učiteljica Kleinmayerjeva. Ves prosti čas ob nedeljah žrtvuje odseku. Eno nedeljo ima odsek predavanje o gospodinjstvu, higijeni in slinčeno; drugo nedeljo priredi tombolo ali ima vajo za igro; pevski zbor ima vsako nedeljo vajo. Pridno posegajo dekleta tudi po berilu, izposojenih je bilo v tem kratkem času že nad 600 knjig. Zadnja predstava »Na Marijinem srcu« je izpadla kaj ugodno. Z vsakim novim nastopom se pokažejo zmožnosti igralk v popolnejši luči. Tako prinese vsaka nedelja novo korist, zabavo, veselje!

g Iz Šmartna pod Šmarno goro. Naše obraževalno društvo in telovadni odsek Orel prav izvrstno delujeta v zimski sezoni, čeprav se jako malo oglašamo po časopisih. Na pustno nedeljo, dne 26. februarja, prirede bratje Orli igro »Repoštevec« v 5 dejanjih. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina: sedeži prve vrste 1 K, druge vrste 60 v.; stojišča 40 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabimo vse prijatelje in prijateljice poštene zabave na to našo prireditev, kjer boste imeli priložnost ogledati si naš novi, res krasno poslikani oder. Vstopnice se dobe isto nedeljo že zjutraj od 8. ure naprej v društveni dvorani.

g Iz Šenčurja. Na pustno nedeljo popoldne ob 3. uri priredi naš telovadni odsek »Orel« zanimivo igro »Očetova kletev« v treh dejanjih. Igra je jako poučna in tudi ginljiva. Naši Orli se bodo nad vse potrudili, da bo igra dobro uspela. Zato Vas vabimo vse prijatelje izobrazbe od daleč in blizu: udeležite se igre v prav obilnem številu! Vsakega bo gotovo še zanimala druga točka veselice, ko bo nastopil pravi živi medved na odru in bo telovadil kot telovadec Orel. Prišel bo iz kočevskih gozdov, kjer mu sedaj baje nič več ne ugaja, odkar so začeli Kočevarji napadati slovenska izobraževalna društva. Zato ga pridite pogledat, znabiti še kaj natančnejšega izveste od njega samega v tem oziru. Torej na svidenje na pustno nedeljo v Šenčurju!

g Koprivnik v Bohinju. Podpisani se iskreno zahvaljujem jeseniškemu k. s. delavskemu društvu, ki sem mu naklonil igro: »Upor Bohincev« za imenovanje častnim članom in igravcem, ko so mi 12. t. m. poklonili v spo-

min prekrasen šopek s slovenskimi trakovi in z napisom na njih. — Oboje mi bo trajen, drag spomin na verno, zvesto jeseniško delavstvo. Vsem naj bodo besede Marina v trajno bodrilo: »Vse, vse za svoje ljudstvo, za njegovo blagostanje in za njegov prospek.« Le tako krepko po sedanji poti naprej, brez strahu in bojazni — jeseniško krščansko-socialno delavstvo! Zmaga mora biti Vaša! — Na Koprivniku, dne 17. svečana 1911. Fran Ks. Steržaj.

g Predosije. Naša mlekarna je zaključila svojo letno poslovno dobo. Računski zaključek izkazuje 6118 K 08 h čistega dobička. Denarni promet v preteklem poslovnem letu je znašal 175.950 K 01 vin. Zadružnikov je 126. Mlekarna ima lastni dom. Rezervni zaklad znaša 7635 kron 59 vin. — Svoj čas, ko se je mlekarica ustanovila, je imela mnogo nasprotnikov, danes se je število nasprotnikov tega zdravega organizma skrčilo na par nergačev, ki iz same črne zavisti oblajajo vse, kar je dobrega.

g Velesevo. Tukajšnje K. s. izobraž. društvo napravi na pustno nedeljo 26. t. m. ob 3. uri popoldne v župnišču predpustnico s petjem, šaljivo deklamacijo in igrama »Poštna skrivnost« in »Kmet Herod«. Komur se hoče poštene zabave, naj pride. Vstopnine je za sedež pol kronice, za stojišče pa eno dvojačo.

g Bohinjska Srednja vas. Na pustno nedeljo po nauku boste imeli vsi pametni ljudje tudi dovolj poštene zabave v našem izobraževalnem društvu. Izobraž. društvo priredi namreč 26. t. m. veselico s sledečim sporedom: 1. Nagovor; 2. Lovro Hafner: Kitica narodnih pesmi; 3. Fr. Ferjančič: »Tone solnce, tone.« (Oboje za mešan zbor.) 4. »Bogata teta«. Veseloigra v treh dejanjih. — Vabimo k prav obilni udeležbi. Pesmi in igra, vse je čisto novo! — Zadnja igra »Občinski tepček« je nenavadno ugajala. Fantje so jo pa tudi prav dobro pogodili; posebno so se podale izvirne stare domače noše. Žal, da smo pričakovali nekoliko večje udeležbe. Se pač zde nekaterim »modrijanom« vse te reči »odveč«! No, drugi se zopet rajši izobražujejo pod vodstvom kralja alkohola. Kakšna je ta »izobrazba«, o tem dalje ne govorimo. Na pustno nedeljo pustimo torej pustne norce v miru in pohitimo v dvorano k poštemu razvedrilu! Na veselo svidenje kličemo tedaj vsem pametnim! — Krasne dni imamo v Bohinju že poldrugi mesec. Tistim, ki imajo zaslužek z vožnjo in lesom, seveda ni všeč, ker je sneg že skoraj izginil. — Jezero je domala zamrznjeno. Led je gladek kot steklo, kakor nalašč za drsanje. Ob nedeljah ima že precej obiskovalcev. — Izreden slučaj, ravno nasprotno kot lani, je bil, da cela dva meseca do zadnjega tedna nismo imeli v celi župniji nobenega mrliča. — Še enkrat opozarjamo tiste, ki imajo že dalje časa izposojene knjige iz knjižnice, naj jih prinesejo nazaj, da se ne

izgubijo. Knjige so drage in se lahko zgodi velika škoda, ako se ne pazi nanje. Priporočamo pa, da knjige radi izposojujete in berete, ker s tem prosti čas najlepše porabite!

g K. s. izobraž. društvo v Šmarci priredi v nedeljo 26. februarja popoldne ob pol 4. uri v »Društvenem Domu« predavanje o Jeruzalemu. Predavanje se bo de pojasnjevalo s skioptičnimi slikami in bo zato zelo zanimivo. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

g Polhev Gradec. Predzadnja nedeljo je predaval zadružni inštruktor gosp. Krištof o živinoreji. Obširno je govoril o pripravi krme, o travnikih, o pokladanju živini, o košnji, o gnojenju itd. Poročal je tudi o boleznih, posebno pri teletih. Ljudje, možje in ženske so ga napeto poslušali. Gosp. inštruktor nam je obljubil nadaljevanje o živinoreji.

g Naklo. Poročil se je dne 22. t. m. v Naklem posestnik in obenem blagajnik tel. odseka Orla gosp. Franc Ažman z gđico Jožefo Voglar, sestro predsednika tel. odseka. Najiskrenejše čestitamo vrlima poročencema!

g Krčina. Nove zvonove dobi v kratkem podružna cerkev sv. Lenarda in sv. Roka na Krčini, fare Dob. Zvonovi so naročeni v Hilzerjevi tovarni v Dunajskem Novem mestu. Tehtali bodo okrog osemdeset starih stotov. Kakor se čuje, jih bomo prihodnji mesec že slišali.

g Iz Tržiča. Iz črevljarskih krogov smo prejeli to-le pojasnilo: Tržiški novičar je v zadnjem »Domoljubu« poročal, da so v podpornem društvu črevljarskih pomočnikov zmagali socialni demokratje, kar pa ni res. Res je, da je odbor razven dveh rdečih, ki sta bila izžrebana, naš. — (Ta popravek z veseljem priobčujemo. Opomba uredništva.)

g Tržiške novice. Zelo stroge ukaze, po katerih so močno prizadeti posestniki v šentanski in šentkatarinski občini, je izdalo c. kr. okrajno glavarstvo v zadevi živinske kužne bolezni. Prepovedana je vsaka vožnja v Tržič z govejo živino. Gospodariji imajo pri tem občutno škodo. Edini zaslužek, ki ga imajo v tem času, je ravno prevajanje drva in oglja, a sedaj tudi tega ni mogoče. Če se bo ta skrajno težka odredba še dalj čas vlekla, utegne nastati veliko pomanjkanje in revščina. Zato prosimo naše gg. poslance, da nam pomagajo, ker bolezen je skoro popolnoma prenehala in nimajo ti ukazi še dalje drugega pomena, nego spraviti naše ljudstvo v veliko bedo.

g Z Blede. Na občnem zboru hranilnice in posojilnice za blejski kot se je izvolilo sledeče načelstvo: Jan. Burja, načelnik; Jan. Oblak, tajnik; Janez Dolar, Anton Pretnar, Janez Tavčar, Jož. Pintar, Matija Gogala, Val. Smit, Mat. Pem, odborniki. V nadzorstvo so izvoljeni: Karol Čerin, predsednik; Janez Kramar, njegov namestnik; Kežar, Janez Gogala, Šimen Kocjančič, člani nadzorstva. Občni zbor je s posebnim

zadovoljstvom vzel na znanje napredek hranilnice, ki niti denarnega pomanjkanja, ki ga sedaj razne hranilnice tako čutijo, ni prav nič občutila in ravno s tem dokazala, kako trden zavod da je. — V nedeljo dne 26. t. m. na pustni torek se priredi v Marijini dvorani stare šole običajna veselica s sledečim sporedom: 1.) Aljaž: Z Bogom, ti planinski svet. 2.) Aljaž: Večer. Oboje poje mešani zbor. 3.) Zlata verižica. Šalovigra v enem dejanju. 4.) Oh, ta Polona! Burka v dveh dejanjih. Začetek bo v nedeljo ob 4. uri popoldne na pustni torek ob 7. uri zvečer. Za smeh je preskrbljeno. — Naši sokoli tudi radi romajo. Navadno kar po domačih gostilnah (in v tem oziru je njihova gorečnost velika — vsa čast jim!), včasih se pa vzamejo skup in polete skupno na primer v Hudo južino, kjer so jih imeli tamošnji ljudje čast videti dne 12. t. m. in sicer v hotelu »Črna prsta«. Imeli so seveda s seboj instrumente. Neki goriški list je prinesel nato sledečo novico: Liberalni hotel »Črna prsta« se je izkazal. 14 godcev je dne 12. t. m. trobilo pri liberalnem plesu, a samo 12 plesavcev se je dobilo, ki so se čutili poklicane zapivati svoj denar. Naši fantje so se izkazali. Nihče ni bil zraven. Vsa čast jim. Tako goriški list. Po Bledu pripovedujejo, da je dal gostilničar tem godcem 100 kron in drugo vse prosto. Ubogi gostilničar, kedaj boš zopet toliko zaslužil! — Taki ljudje naj vzgajajo blejsko mladino; saj stariši menda niso na glavo padli.

g Iz Žabn'ce. Zadnja predstava v našem izobraževalnem društvu je dobro uspela. Igralno osebje zasluži za voljo svojega vsestranskega napredka vso pohvalo. — Dne 14. t. m. smo čutili ob pol 1. uri popoldne srednjemočan potres z bobnenjem. — Preteklo nedeljo smo imeli društveno predavanje o cerkvenih razmerah na Francoskem. — Ponavljanje misijona bomo imeli prvi postni teden od 6. do 10. marca. Bog daj obilo sadu!

g V Kranju je bil v ponedeljek v »Ljudskem domu« sijajno obiskan shod »Meščanske in kmečke zveze« radi železniške zveze Polzela—Motnik—Kamnik—Kranj—Loka—Žiri. Govorili so na shodu dekan Koblar, poslanca Jarc in Demšar in drugi. Navzočih je bilo okrog 20 županov, vseh zborovalcev je bilo okrog 700. Sprejeti sta bili soglasno dve resoluciji, ena na deželni glavni železniški odbor, druga na ministrstvo. Obe se izrekata za to važno progno.

naj pride gledat. Vstopnina 1 K, 60 vin, in 30 vin. — Prirediteljev šmihelske Marijine družbe v nedeljo je tako izvrstno uspela, da ne bo nikomur žal, če je pride prihodnjo nedeljo, ko se bo ponavljala, pogledat. Čast dekletom!

d Sostro. Kat. sl. izobraževal. društvo v Sostrem priredi predstavo v »Društvenem domu« dne 26. februarja ob pol 4. uri popoldne. Spored: 1. Petje: Saitner: »Kdo bi zmerom tužen bil.« A. Foerster: »Naše gore«. Dr. Gustav Ipavec: »O mraku«. Poje moški zbor. A. Nedved: »Naša zvezda«. 2. »Ženin Miha«, šaljiv prizor. 3. »Pravica se je izkazala«, burka v treh dejanjih.

d Iz Prežganja pri Litiji. Dne 6. februarja se je zgodil v Prežganju št. 2 čuden slučaj. Hči posestnika Antona Ilvar je šla k poroki, oče njen je bil silno vesel, še ukal je, toda predno je poroka minula, je bil že mrlič; zadela ga je kap. Pač žalostno za nevesto, žalostno za ženitovanje. — Omožili ste se dve pevki, Marjeta Štrubelj iz Velikega Trebeljevega in Helena Ilvar, obe ste dobro peli in pevski zbor ji bo pogrešal.

d Zahvala. Veselica, katero je priredilo tukajšnje učiteljsko v prid revnim šolarjem, donesla je čistega dobička 84 K 64 vin. Podpisana se v imenu uboge mladine najtopleje zahvaljujeta vsem blagim darovalcem dobitkov, kakor tudi vsem onim, ki so se veselice v tako obilnem številu udeležili. Zahvaliti se morava pa tudi onim gospodom iz loške doline, ki so s svojo lepo godbo in petjem k zabavnemu in gmotnemu uspehu veselice mnogo pripomogli. — Loški potok, 16. svečana 1911. Ivan Knavs, predsednik kraj. šolskega sveta. Ferdo Wigele, nadučitelj.

d Krka. Naš liberalni Kapelj, v čegar šnopsariji se toči in pije med službo božjo, je tožil dve osebi radi žaljenja časti. Pri obravnavi, ki se je končala v prvi stopnji, pa se je pokazalo, da ima on sam toliko reči na vesti, da je bil v resnici on na zatožni klopi. Za to liberalno človeče, ki pravi, da »farjev« ne potrebuje, se posebno poteguje šentvidski zdravnik Repič, ki govori proti duhovnikom, češ, če ima duhovnik dobiti en mernik žita, prosi še za enega. Za danes temu sladkemu Repiču svetujemo, naj prime sam sebe za nos, ker ljudje sploh pravijo, da ga ni dražjega zdravnika od njega. Mi tudi ne plačujemo zdravnika, da bi zabavljali, ampak vršil svojo dolžnost. — Naše županstvo je dobilo ukaz, da se morajo občinske volitve takoj razpisati. Tega Jožek ne pove in ne hodi praviti po hišah; zato pa mi povemo. Pri nas je triletna doba liberalne ošabnosti že davno minula, zato se mora ukaz hitro izvršiti, sicer se pritožimo na c. kr. okr. glavarstvo. Kateri krščanski volivec bi neki volil s človekom, ki pravi, da »farjev« ni treba. Mi bomo pokazali, da nismo na Portugalskem, tudi ne v Belgradu, kamor ga vleče srce, ampak na Krki, ki je razun njega, njegovega rdečega brata in par liberalnih podretni-

Dolenjske novice

d Ljudska knjižnica v Šmihelu pri Novem mestu priredi na pustno nedeljo ob 3. uri popoldne v domači dvorani trodejanko »Čevljare« ter šaljivo igro »Čašica kave«. Kdor se hoče koncem predpusta še enkrat pošteno nasmejati,

kov skozi in skozi katoliška! Pri volitvah se jih bo oglasilo sto in sto: Kapelj je že pod vodo in plava po Krki v Belgrad!

d Šmartno pri Litiji. Na pustno nedeljo, 26. t. m. uprizori »Ljudski oder« v veliki društveni dvorani dvodejansko burko »Trije tički« in komičen prizor »Junaki«. Predstava, polna smeja, je prav primerna za predpustni čas. Zato je pričakovati obilne udeležbe. Vstopnice se dobivajo pri g. O. Bricu v Litiji in g. E. Drčarju v Šmartnem po navadni ceni.

d Litija. Pretečeno nedeljo smo imeli jako zanimivo in poljudno predavanje o delavskih stanovanjih in tozadevni samopomoči revnega sloja. Predaval je g. dr. Jure Adlešič iz Ljubljane. Kakor se sliši, bo obširneje in nazorneje obrazložil stanovanjsko vprašanje imenovani g. predavatelj tudi s skioptičnimi slikami v veliki dvorani v Šmartnem. Če se to vresniči, bo tozadevno predavanje brezdvoma kmečkemu in delavskemu stanu obilo koristilo.

d Šmartno pri Litiji. Dne 20. svečana se je poročil g. Alojzij Strman z gospodično Mano Dobrave iz Vel. Kostrevnice. Vrlima članoma naših društev kličemo: Obilo sreče!

d Šmartno pri Litiji. Obsavsko okrožje Orlov priredi od 2. do 5. marca v Šmartnem pri Litiji tridnevni mladeniški tečaj, ki ima namen fante vpeljati s predavanji v vodstvo naših društev in njihovih odsekov. Prične se tečaj v četrtek, 2. marca popoldne s predavanjem in konča se v nedeljo, 5. marca popoldne ob pol 3. uri z javno telovadbo okrožja v veliki društveni dvorani. Predavanj bo deset (vsak dan po tri do štiri). Hrana za osebo stane na dan 1 K 40 vin., prenočišča so brezplačna. Ker bodo predavanja praktičnega pomena, je pričakovati, da se mladeniči tečaja v obilnem številu udeležijo. Poleg tega je vsak dan po petkrat telovadba. Torej, društva in stariši, pošljite svoje fante na ta tečaj!

d Dobropolje. Dne 27. t. m. priredi dopropoljsko-velikolaško okrožje Orlov mladeniški tečaj v Dobropoljah. Dopoldne od 9. do 12. ure bodo predavanja, popoldne od 1. do 5. ure pa telovadba. Fantje, vsi ta dan v Dobropolje! Škoda, ako zamudite to lepo priliko! Starši, vi pa fante ta dan ne zadržujte doma, ampak pošljite jih na tečaj. — Dne 19. t. m. se je pričela pri nas gospodinska šola. Učenk se je oglasilo 38, ki pa niso mogle biti vse sprejete, ker je število omejeno le na 22 učenk. Poleg učiteljice voditeljice se udeležujeta tečaja še dve učiteljici in dve gojenki, ki sta že tako šolo obiskovali v Selcah in sta gosp. voditeljici v pomoč. Fantje iz sosednjih farâ si bodo ta dan lahko ogledali to šolo, kakor tudi živinorejsko zadrugo. 27. t. m. tedaj vsi poštene fantje v Dobropolje. Na zdar!

d Vače. V psovanju in lažeh so liberalci mojstri, za delo pa za nič. Vsaka reč falira, kjerkoli začne libera-

lec brskati. Tako je tudi pri nas. Glejte, pri požarni brambli je bil svojčas samo eden naših fantov, sicer ste bili vsi, kar vas je teh »boljših«, sami med seboj. Povejte, kdaj ste se kaj vežbali? Ali imate še brizgalno? Kam boste pa dejali letošnjih 90 K deželne podpore? Kajne, kaj nas to briga? Saj nas še to ni smelo brigati, kdaj ste tiho spravili skupaj nekaj občni zbor kmetijske podružnice. Kdo bi šele smel videti račune in pa kako se je deželna podpora za kmetijsko podružnico porabila. Tako pa tudi vas nič ne briga, zakaj so si moške pod Sveto Goro osnovali že pred petimi leti svojo lastno podružnico. Primerjajte vendar svojo drevesnico z ono pod Sveto Goro pa priznajte vsaj sebi, da ste imenitno lenarili! Cesar se loti liberelec, vse skazi.

d Črnomelj. Dne 6. t. m. je videl Črnomelj v župni cerkvi jako lepo in ginljivo slovesnost, namreč obenem dve zlati poroki. Janez Jerman in njegova žena Margareta iz Črnomlja ter Jakob Wolf in njegova žena Katarina iz Kočevja pri Črnomlju so bili srečni zlatoporočenci. Solze veselja so se lesketale v očeh vseh navzočih, ko je preč. gosp. župnik želel zlatoporočencem še nadaljna leta srečo in blagoslov božji. Najlepši kras te slovesnosti pa je bil Janeza Jermana sin Janez, ki je nalašč zato prihitel iz daljnega ameriškega Jolietta, da priredi svojim in svoje soproge starišem lep in vesel dan. Tudi mi želimo zlatoporočencem obilo sreče in vrlému sinu kličemo: Bog ga živi! Naj bo mnogo, mnogo takih zlatih sinov med Slovenci! — Mlada ljudska hranilnica in posojilnica lepo napreduje. Seveda je liberalcem jako na poti. Agitirajo zoper njo s tem, češ, da ni sigurna. To je res, da naša posojilnica še nima toliko članov, kakor na primer 26 let stara »Posojilnica«. Kadar bo naša posojilnica toliko stara, bo se tudi drugače postavila. A sigurnost denarnih zavodov je jako, ja, odvisna od dobrega in previdnega vodstva in gospodarstva. Pri nas se dajejo posojila le takim in toliko, da so v stanu plačevati obresti. Ravno vsled tega in ker imajo jako malo upravnih stroškov, so naše kmečke posojilnice tako trdne, da doslej še niti ena ni propadla, akoravno jih je združenih v naši »Zadr. Zvezi« v Ljubljani nad štiristo. Torej lahko rečemo, da je govorjenje zoper našo »Ljudsko hranilnico in posojilnico« popolnoma neosnovano. Črnomeljci, oprijmite se našega zavoda. Član postane lahko vsakdo, kdor prebiva in ima kako posestvo v župnijah Črnomelj in Adlešiči. Delež je 2 K, pristopnina 1 K. Kdor je član, dobi ob času potrebe po ceni posojilo. Tako bo »Ljudska hranilnica in posojilnica« se povzpela vedno višje ter izdatno podpirala gospodarstvo svojih članov, kar naj bi bili vsi gospodarji črnomaljske in adlešičke župnije.

d Loški potok. Shod smo imeli prejšno nedeljo popoldne v Društvenem domu. Poročal je poslanec Bartol neko-

liko o delovanju deželnega zbora. Razložil je nekaj novih postav, ki so se sklenile v deželnem zboru, kot cestni zakon, občinski urad za posredovanje, zakon za izboljšanje pašnikov ter melioracijski zakon. Nato je pa govoril o umni živinoreji. Vsa izvajanja je podprl z zgledi, ki si jih je nabral na poučnem potovanju v Švico in Tirole. Podatki v številkah in lastnih izkušnjah umnih živinorejcev v omenjenih deželah, pojasnjeni v poljudni obliki, so ugodno vplivali na poslušalce. Za njim je govoril g. Škulj, ki je poročal o potovanju v živinorejskem oziru po domači dolini. Njegovi podatki pa niso bili nič kaj prav razveseljivi. Toli nasprotja v primeri s švicarskimi živinorejci! G. poslanec je poročal, kako skrbno tam v najvišje hribe vozijo gnojnice, pri nas se jo pa dobi marsikje, le na pašnikih in travnikih ne. G. predavatelj je omenjal, da si v Švici par kmetov ustanovi bikorejsko zadrugo, pri nas pa tako velika občina pa imamo poleg 500 krav le dva plemenjaka. Kako tam čedijo hleve in pazijo na gnoj, pri nas bi pa bil kmalu drug poročevalec ob štifletne v gnoju. Uvideli smo silno potrebo živinorejske zadruge, o kateri sta končno poročala g. poslanec in g. Š. Ista se je tudi takoj ustanovila, izvolil se je odbor, pristopilo je že nad 30 članov; število istih pa še vedno raste. Cel shod je bil kaj zanimiv, škoda, da ni bilo še tistih učenjakov na shodu, ki jim je višek umne živinoreje polne jasli in pa hop po vsaki novi napravi, če je tudi še tako koristna in potrebna. Prihodnjo nedeljo popoldne priredi društvo »Tabor« v Društvenem domu zabaven popoldne s kaj lepimi pevskimi točkami ter zlasti z zabavnimi igračskimi nastopi: »Berač«, »Zauber France« in pa »Ne kliči vraga«.

d Škocijan pri Turjaku je mirna, skrita cerkvena občina na Dolenjskem. Načeluje ji priprost, prijazen, goreč in vsestransko delaven služabnik oltarja, gospod Janez Jereb. O njegovi gorečnosti nam priča prekrasna, vsa prenovljena župna cerkev, o njegovi delavnosti izven cerkve pa orlovska godba, katero je sam izvežbal, da je nastopala preteklo, prvo leto svojega obstoja pri raznih slovesnih prilikah z lepimi uspehi. Poleg treh cerkvenih govorov ima gospod župnik jako zanimiva nedeljska predavanja v izobraževalnem društvu. Zadnjič je razpravljal v natlačeno polnih šolskih prostorih v dve uri trajajočem govoru o elektriki. Pri navadnem poizkusu z bežgovimi strženkami smo spoznali privlačno in odbijajočo elektriko. Nov influenčni stroj nam je pokazal, kako se obe vrsti s pokom in bliskom združujeta. Olje in cink, stoječa v vodi z raztopljeno kuhinjsko soljo, smo zvezali z ovojem mehkega železa, ki je postalo magnetično. Napravili smo električno luč, gledali suh element in akumulator itd. ~~Mene~~ je stvar jako zanimala, zato sem sklenil, da se bom večkrat udeležil

poučnih in v resnici ljudskih predavanj vrlega gospoda Janeza iz Škofijana.

d Iz Št. Jerneja na Dolenjskem. Ne hvali dneva pred večerom. Pred kratkim je bil č. g. Anton Lesjak, župnik šentjernejski, pri okrajnem sodišču v Novem mestu obsojen na globo 50 K, češ, da je v neki vlogi na okrožno sodišče lurdskim gorečnikom očital dobičkalnost. Župnik je seve podal dokaz resnice, kateri pa pri sodniku dr. Krašovcu ni obveljal in je župnika obsodil na 50 K, ker je baje razžalil pet oseb. Zoper to ralsodbo pa je župnik po dr. Jos. Globevniku vložil pritožbo na c. kr. okrožno sodišče. To je pa dne 8. t. m. ralsodbo prve instance popolnoma razveljavilo ter morajo tožniki trpeti vse stroške! — Na naši pošti je nek človek za uradnika, kateremu je poštni uradni list »Slovenski Narod«. Ko bi bil glede drugih cerkvenih določb tako vesten, kakor je hotel biti glede zadnjega panežvega dekreta po navodilu »Slov. Naroda«, bi bilo dobro. Pa ni tako! V cerkvi ga nikdar ne vidiš in iz krščanskih pozdravov se norčuje. Kako jo je v neki gostilni skupil se gotovo še dobro spominja. Naj slavno c. kr. poštno ravnateljstvo vendar enkrat posveti z bakljo v te razmere na naši pošti, silno bo vstrebano tako liberalcem kakor klerikalcem.

Notranjske novice

n Črni vrh nad Idrijo. Najprej nekoliko podatkov iz ljudskega štetja. V posameznih vaseh občine Črni vrh se je naštelo sledeče: Črni vrh 222 moških, 248 žensk; Zadlog 218 moških, 228 žensk; Lome 135 moških, 140 žensk; Idrijski log 109 moških, 93 žensk; Predgrize 103 moški, 118 žensk; Mrzli log 62 moških, 60 žensk; Idrijska Bela 46 moških, 49 žensk; Kanji dol 47 moških, 46 žensk; Strmec 40 moških, 41 žensk; Javornik 25 moških, 26 žensk; pri zadnjem (leta 1900) ljudskem štetju se je naštel v občini 2037 prebivalcev, letos pa 2056, torej za 19 prirastka. — Od štetja v letu 1900 je padlo število goved v občini za 203, naštel se je je 1129; konj 94; ovc 336; prašičev 219. — V nedeljo, 12. svečana 1911. je priredil telovadni odsek »Orel« prav zabavno veselico, ki je docela dobro izpadla; društveni prostor je bil nabito poln. Ne bi omenili veselice »Orlov« na tem mestu, da nam ne sili nekaj drugega pod pero. Ze večkrat, ob vsaki prireditvi se je izkazalo, kako nezadostni so ti prostori, kjer se vrše naše prireditve. To je uvidel tudi odbor k. t. slov. izobraževalnega društva ter je v svoji zadnji seji sklenil po raznih razmotrivanjih, da bi se nabirali prostovoljni doneski, ki bi nam polagoma sezidali kako večjo dvorano, namenjeno ljudski izobrazbi. Zato ni odveč, da na

tem mestu ta sklep poudarjamo ter obenem prosimo dobra srca: pomagajte pri tem vsak po svoji moči, saj to ne bo potem last posameznika, ampak last vseh, ki žele prave izobrazbe. Bodj pohvalno omenjeno, da je v ta namen g. župnik daroval 100 K v kvas. Posnemajte, občani, vsak po svojih močeh, kakor delajo slično po drugih krajih! Doneske nabirajo odborniki kat. slov. izobraževalnega društva.

n Črni vrh nad Polhovim Gradcem. Sv. misijon se bo obhajal v Črnem vrhu nad Polhovim Gradcem od dne 25. februarja do 5. marca. Vodili ga bodo č. oo. Lazaristi iz Ljubljane.

n Dolenji Logatec. Kdor je bil pri uprizoritvi burke »Moč uniforme« na dan 12. t. m., se je pač moral zadosti nasmejati. Igralci so se pokazali povečini že dokaj izšolane, zato so pa tudi dosegli tolik uspeh. Navzoče občinstvo je dajalo duška svoji zadovoljnosti z burnim odobravanjem posameznih prizorov in ob sklepu prireditve. Nekaj posebnega je bilo petje kupletov s spremljevanjem na pianinu. Ker je »Moč uniforme« vsestransko ugajala, se bo na splošno željo s pred- in poigro ponavljala v nedeljo, 26. t. m. po večernicah. Če se želi kdo predpustom izbornu zabavati in zadostno nasmejati, naj nikakor ne zamudi udeležiti se napovedane predstave. — V nedeljo, 19. t. m. se je vršil občni zbor slov. kat. izobraževalnega društva v Dolnjem Logatcu, ki je nad vse lepo uspel.

n Gorenji Logatec. Sodnijska zadeva Mravlja — Senčur je končana. Sedaj je prav, da stvar, ki vzbuja v javnosti toliko zanimanja, pojasnimo. Jurij Mravlja se je o gospodu kaplanu Turšiču žaljivo izrazil. Senčur kot pošten fant, je to stvar gospodu povedal. Gosp. kaplan Turšič je pa nato izročil to zadevo dr. Peganu. Ko je Mravlja videl, da je v škripcih, letel je na Vrhniko k gospodu kaplanu in prosil, naj mu odpusti, češ, ker to njegovemu obrtu škoduje. Obiškuje namreč s svojo kramo cerkvene shode in birmo. Podala se mu je v podpis izjava, da plača 16 K dr. Peganu do tedaj naraslih stroškov, katere je tudi plačal in da v dobre namene da 40 K in da v »Domoljubu« javno prekliče; to zadnje dvojce se mu je nato odpustilo. Na vse to pa je tožil Senčurja, češ, da je le-ta lagal. Senčurja je zastopal dr. Pegan, Mravljo pa dr. Švigelj. Tukajšnje sodišče je obsodilo Senčurja na pet dni zavora, za kar se je pritožil na prizivno sodišče v Ljubljano. Razprava se je vršila 15. februarja in pri tej razpravi je bil Senčur oproščen. Sedaj pa le na dan z onimi stotaki in pomagajte svojemu odličnemu zastopniku Jurčetu! Kaznovana sta pa Senčur in Mravlja radi osebnega razžaljenja vsak na 30 K. — Mladenci in moške, dajte liberalcem krepak odgovor s tem, da se še z večjo vmeno oklenete naših družtev in naših duhovnikov! — Društveniki se opozarjajo, naj nemudoma prinesejo nazaj društvene knjige, da se knjižnica preuredi!

n Hrenovce. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo 26. februarja popoldne predpustnico v sledečem redu: 1. Tamburanje. 2. Divja rožica, poje ženski zbor. 3. Deklamacija. 4. Govor. 5. »Kmet in fotograf«, komičen prizor. 6. H. Volarič: Eno devo..., poje moški zbor. 7. Deklamacija. 8. H. Volarič: Pomlad, poje mešani zbor. 9. Anton Hajdrich: Mladini, poje moški zbor. 10. Plavaj barčica, poje ženski zbor. 11. Srečolov. Med točkami udarja kvartet postojnskih tamburšev. Vstop prost. K obilni udeležbi vabi odbor.

n Iz bukovske občine. V naši vasi imamo dvorazredno ljudsko šolo. Stala nas je veliko. Še sedaj nosimo breme in ga bomo še dalj časa, ko moramo plačevati šolske naklade. Na svojo šolo smo lahko ponosni, ker je olepšava celi občini. Ker je število otrok narastlo, imamo že drugo leto dvorazrednico. Dobili smo tudi novo učno moč — učiteljico. Do zadnjega smo upali, da bomo z njo dobro izhajali, ker je bila mirna in se je držala le svojega posla. Zadnji čas je začela kazati svoje liberalne rožičke. Pa tega ne bomo trpeli. Mi spoštujemo lepi učiteljski stan in ga tudi cenimo, ker so dobri učitelji naši dobrotniki. Pričakovati je, da tudi učitelji spoštujejo naše prepričanje in se po njem ravnaajo, ako hočejo z nami v ljubezni živeti. Ako pa tega ne storijo, potem jim povemo naravnost, da se ne pustimo begati.

n S Slapa. V petek, 24. februarja vršil se bode občni zbor kat. slov. izobraževalnega društva v društveni sobi s sledečim sporedom: 1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev dveh pregledovalcev računov. 5. Slučajnosti. Začetek ob 4. uri popoldne. Društveni člani in članice se pozivljajo, da se udeležijo polnoštevilno. Odbor.

n Iz Idrije. Na občnem zboru našega katoliškega političnega društva v nedeljo je bilo prav živahno. Ob kratkem je bil izvoljen stari odbor še za naprejšno dveletno dobo, a razprava raznih točk, debata o nujnih potrebah sedanje dobe je bila zelo zanimiva in je trajala nad dve uri. Slišali smo, kako se dela že več let, da bi naše čipkarice popolnoma v pest dobili trgovci. Oni bi sklenili zvezo med seboj, kako bodo posamezne vzorce kupovali in delavke bi jim bile na milost in nemilost izročene. Ministrstvo naj le gleda kako mlade moči izšola in dobro priuči, potem bodo pa samo trgovci imeli z njimi posla, država naj ustavi svojo kupčijo, da bi namreč delavke svoje pravilno izdelane čipke svoji šoli prodale. Od strani trgovcev manever ni napačen, a liberalen ni. Sedaj lahko čipkarica prosto razpolaga s svojim blagom, odda ga, kjer ji bolje kaže, in tudi že naprej ve, koliko bo za svoj trud dobila. Po želji trgovcev pa bi bila navezana le na trgovce in na cene, katere bi jej oni določili. Da je tudi naše društvo pripomoglo, da se to ni zgodilo, so navzoči z veseljem vzeli na znanje. — Ker je načelnik društva

tudi v vodstvu S. L. S. pride tem potom tudi v zvezo z deželnimi in državnimi poslanci. Idrija je na skrajni meji v globokem kotlu, dohod do nje precej težaven in poslanci težko dohajajo večkrat med svoje volivce, zato pa ravno predsednik posreduje med njimi. In da je v tako dobrem tiru sedaj Idrijska železnica, je tudi zasluga našega društva. — Leta 1877. so Idrijčani premalo izkoristili ugodnost, da bi bili dobili kake dele od eraričnih gozdov, kakor so jih prejeli posestniki iz okolice. Tedanji župan Treven se je sicer potegnil za pravice svojih meščanov, a reklo se mu je, saj imajo že sedaj rudarji po znižani ceni les. Ako jim sedaj mal del odkaze, bodo izgubili pravico do kurjave in to bode za njih večja škoda. Takrat smo se udali, a sedaj nam pa jemljejo pravico do lesa. Stari rudarji ga še dobijo, mlajšim se pa že šteje v njih zasluge. Ker že sedaj primanjkuje lesa v eraričnih gozdih in ga rudnik od privatnih posestnikov kupuje, je pač umestno da poskusimo, ali bi se ne dale dobiti kake pravice ali posamezni deli za posestnike. Akcijo za to je že prevzelo strokovno društvo rudarjev, ki je po velikem trudu zbralo precej materijala za to. Njih napor bode podpiralo politično društvo, da se nam ne očita, da smo kaj zamudili po svoji malomarnosti. — Marsikatera opazka je padla tudi o političnem delovanju naših poslancev. Pripoznala se je splošno njih prebrisanost, neumorno delovanje in nesebičnost. Posebno je veselilo navzoče, da se državni poslanec, priprosti delavec Gostinčar, tako kaže kot mož na svojem mestu. Da se je vendar dal pribojšek našim umirovljenim starim rudarjem je gotovo največ pripomogel le on. Društvo mu je dajalo podatke in razloge in on se ni ustrašil, ako so ga enkrat ali drugikat zavrnili, da se je zopet povrnil in kazal krivico, ki se starim možem godi. Njegovi vstrajnosti se imamo zahvaliti, da so nazadnje vendar visoki gospodje dobili pot, ki je omogočila rudarjem pribojšek. To so bile nekako glavne točke razprave. Iz njih se je videlo, da rudar trezno presoja svoj položaj in se ne da več nahujskati s prenapetimi zahtevami, s katerimi si odbije vsako izboljšanje. Zgodovinsko gleda v preteklost in po njej sodi sedanjost in s stvarnimi razlogi si išče poboljšati svoj položaj. Naj se tudi bahajo, da je število teh malenkostno, pri kakem glasovanju jih bodo premagali združeni nasprotniki. Morebiti za hip pač, a prihodnost velja pri takem delovanju le njim.

n Co' nad Vipavo. Dne 8. januarja priredili so Orli v zvezi z Bogomilo igro »Tri sestre«, ki je izpadla prav dobro v splošno zadovoljnost vseh mnogoštevilno navzočih poslušalcev. Vse je bilo istega mnjenja: »Zelo lepa igra, le žal prekratka.« — Dne 19. februarja priredila je Bogomila petdejansko, zelo težko igro »Vestalka«. Da so tudi te svoje vloge izvrstno rešile, je pomogla njihova skrb in vestna priprava. Oble-

ko so si izposodile iz gledališča. — 2. t. m. priredila je pa tudi Cirilmetodarija svojo veselico, pri kateri so pokazali res svoje pravo obličje. Ko so podružnico ustanavljali, klečeplazili so okoli s krinko sv. Cirila in Metoda, češ kako lepo društvo je to, ki ima za patrona slovanska apostola. A kadar nastopajo pri skupnih zabavah, jim ni za izobrazbo, temveč za posurovljenje mladine. Brez plesa se ti ljudje sploh zabavati ne znajo. Tako je bilo tudi pri njih zadnji veselici. Zbrali so se vsi liberalni trobentači od blizu in daleč, in plesali do ranega jutra. Je li bilo to sv. Cirilu in Metodu všeč, dvomimo!

n Iz Spodnje Idrije. Kot občinski revež je umrl v tukajšnji hiralnici usmiljenih sester Jožef Mohorič, kanomeljski učitelj, star 74 let. Veliko dobrega je naredil v občini, ker je hodil čez dvajset let po hišah v oddaljenih krajih naše občine in učil otroke pisati in brati. Več kakor tisoč jih je naučil v branju in pisanju, ki niso hodili nikamor v šolo. — V mladih letih se je šolal v Ljubljani in je izdelal pet šol v realki. Slabe razmere pa so ga prisilile, da je šolo pustil. Leta 1859. je bil v vojski na Laškem. Nekaj časa je bil tudi občinski tajnik. V svojih starih letih je bil pa revež in se je preživel po raznih hišah s tem, da je učil otroke. Lepo bi bilo, če bi mu kot prvemu kanomeljskemu učitelju postavili njegovi učenci s prostovoljnimi darovi primeren spominek na grob! Počivaj v miru! — 12. februarja, v nedeljo, je imel v društvu predavanje naš jeruzalemski romar Janez Zonta. Govoril je o svojem potovanju v Sveto deželo, o življenju na ladji in na morju. Svoje zanimivo predavanje bo nadaljeval drugi mesec. — Pretečeno nedeljo, 19. t. m., je bilo zopet predavanje, in sicer v šoli po večernicah. Udeležba obilna! Potem je bila veselica Orlova z igro »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček«. Uspeh vsestransk. — Pametno reč je sklenilo društvo pri občnem zboru: da se naroči en »Domoljub« v ta namen, da se shrani in se bo dal koncem leta celoten vezat. Ravnotako tudi »Mladost«. Bi bilo tudi drugod priporočati! — Odlikovan je bil za zvesto 40letno službovanje s svetinjo rudar Urban Zakelj. Častitamo! Prav je, da se zvestemu delavcu izkaže odlikovanje, ker ga zasluži.

Dobre knjige

Dolžan. Iz Dnevnika Malega poredneža. Ameriška humoreska. Po angleškem izvirniku. 1 K 40 vin., vez. 2 K 30 vin.

Lepšega berila ne samo za mladi, ampak tudi za odrasle je težko najti kakor je »Dnevnik malega poredne-

ža«. Spravil bo tudi najčmernejšega človeka v dobro voljo.

Haggard. Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. Ljudska knjižnica, 13. zvezek. 2 K 20 vin., vez. 3 K 20 vin.

Ta povest iz krščanske dobe je tako zanimiva, živa in vstanu priklicati spomine na junaško dobo življenja prvih spoznavalcev krščanske vere, da bo vsak naš človek, bodisi izobražen ali preprost, rad po njej segel, da si razširi dušno obzorje in oblaži srce.

Alešovec. Izbrani spisi. Povest slovenskega trpina.

I. zvezek: Kako sem se jaz likal. I. del. Doma. V šolo. Začne se nemščina. Klosterski muc. Z nemščino gre naprej. 1 K 20 vin., vez. 2 K.

II. zvezek. Isto. II. del. V Ljubljano. Ljubljanska šola. Vse se zasuče drugače. Prazne zmešnjave. 1 K 20 vin., vez. 2 K.

III. zvezek. Isto. III. del. Pravo likanje se prične. Bos pa vendar ne. Nova doba. Na razpotju. Nov zasukljaj. Dodatek 1 K 20 vin., vez. 2 K.

Ta Alešovec roman spada med bisere slovenskega slovstva in je njegov pristni humor nedosežen. Vsak Slovenec ga bo štel med svoje najbolj priljubljeno berilo.

Kathreiner Kneippova sladna kava

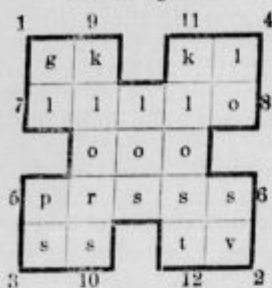
služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Za kratek čas

Ženski izgovor. »Koliko ste stara,« vpraša sodnik gosposko žensko. — »Dvajset let,« mu odgovori ona. — »Jaz pa pravim, da petdeset let, kakor jaz; saj ste istega leta rojena, ko jaz,« reče sodnik. — »To je že res, pa — Vi ste gotovo bolj hitro živeli!«

Uganke ali zastavice.

Križna uganke.

- 1-2 riba
3-4 riba
5-6 ptič
7-8 drevo
9-10 pomenek
11-12 velikanski kip.

Skrivalica.

Iz vsake sledeče besede izberi po dve zaporedni črki, da dobiš slovenski pregovor. koza, sila, strog, mak, kolo, temveč, sapa, prekpot, teslo, slava, jarek.

Zastavice s številkami.

Kako napišeš: enajst tisoč, enajst sto enajst s številkami?

Napiši tisoč s številkami, toda brez ničel.

Kako je polovica od dvanajst sedem?

Kako je polovica 18 deset?

Daj mi, je rekel neki ovčar drugemu, eno izmed svojih ovac, potem imava ovako. — Daj ti meni tri izmed svojih, pravi drugi, potem bomo imeli trikrat več kakor ti. Koliko je vsak imel?

Stopnjice.

- 1 2 3 4 zgradba.
2 3 4 3 ?
3 4 3 5 svetopisemska oseba.
4 3 5 3 ženska.
3 5 3 6 oseba iz sv. pisma.
5 3 6 3 jed iz sv. pisma.

Rešitev ugank.

Rešitev zastavic.

V 13 leto.

Leto, 12 mesecev, 4 četrtletja, 7 dni v tednu.

Kadar nastanejo pasji dnevi.

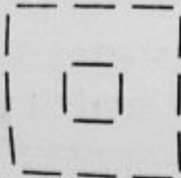
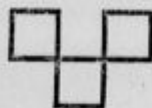
Laž.

Jezička obeh sta redkokdaj mirna.

Leta svoje starosti.

Odmev.

Rešitev šale z užigalicami.

Rešitev uganke ali zastavice Zvit tat.

1

3	6	7	6	3
6				6
7				7
6				6
3	6	7	6	3

88 steklenic

2

4	6	5	6	4
6				6
5				5
6				6
4	6	5	6	4

84 steklenic

3

5	6	3	6	5
6				6
3				3
6				6
5	6	3	6	5

80 steklenic

Skrivalnica

Kje je grascak?

Laxigen

Idealno odvajalno sredstvo
v obliki sodežnih tablet, zanesljivo millega učinka.
Izvirna škatlica (20 kosov) k 1.31. Dobivalo
se v lekarnah ali pri glavni zalogi C. Brady,
Dunaj I., Fleischmarkt 2. 2077

Bolečine oslovskega kašlja

se otroku že po dvakratnem zavžitju Scott-ove emulzije bistveno popolnoma olajšajo. Dober sloves Scott-ove emulzije kot olajševalno sredstvo pri oslovskem kašlju se opira na popolno izbornost kakovosti njene sestavine, kakor na poseben način Scott-ovega ravnanja in se že 34 let dviga od dneva do dneva.

Zdravniki ponovno predpisujejo

Scott-ovo emulzijo

in stariši, ki so jo že enkrat vporabili, bodo zopet vselej segli pri oslovskem kašlju po tem sredstvu.

Prisna je slika zom-ko — rhičem — kot garancijom znanem SCOTT-ovega ravnanja.

Cena izborni steklenici 2 K 50 vin.

Dobi se v vseh lekarnah.

3114

Tvrška I. A. John, akc. dr., Dunaj IV., Frankenberggasse 4 144, ima v zalogi najnovejše škropilnice »Jajag«, ki so zelo pripravne in iz najboljšega materiala.

Kašelj, katar, Infuenca

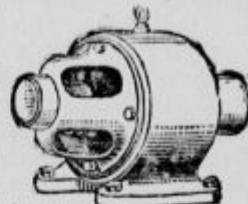
in pljučne bolezni odstranjujejo zdravniško posebno s Sirolin, Roche, najboljšim varstvom proti tuberkulozi. Sirolin, Roche vzbuja slast in se lahko vziva in bi moral biti pri prehladu v vsakem onspojstvu pri rokah. V lekarni naj se izrecno zahteva

Sirolin „Roche“.

Brigitenavska elektrotehn. tovarna

Dunaj XX, Winterg. 18-21.

Telefon K 14.594.

Dinami in elektromotorji

Priznana soliden izdelek.

Kompletne naprave za luč in moč.

Vzorni stroji v obratu v razstavi za stroje v c.kr.

obrtino - pospeševalnem uradu, Dunaj IX, Severin-

gasse 9. 3840

Golšo

debel vrat toisti vrat otekline na vrata in zlezah odstranjuje sredstvo

Sv. Jurija balzam proti golši. Dvojni stek. K 4.—. Laboratorij Karl Remmel v Landshutu 273, Bavarsko.

DENAR

priprani tisti, ki o potrebi vporab reči in daril vseh vrst zahteva moj glavni cenik s 3000 slikami, ki ga

dobi

vsak zastoj in poštnine prosto in v katerem najde

osak

kaj primerne. — C. in

kr. dvorni založnik

Jan Konrad

Brüx št. 1403 (Česko).

Imate li bolečine?

Revmatiške, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepljeni Feller-jev fluid s z. „Elsafluid“. Ta je res dober! To ni samo reklama! Dvanajstorica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici Elsatz št. 16 (Hrvatsko).

— TA OGLAS —

je koristen za vsacega izobraženega človeka in tudi Vi morate vedeti ako vam je mar zdravje vašega telesa, da je potreba v vaši hiši zanesljivega razkuževalnega sredstva. Bolezni (vratca, tifus, kolera, koze, ospice itd.), poškodbe, nalezljive bolezni, opekline se večkrat pojavijo; za razkuževanje ob bolniški postelji za antiseptične obveze ran, otekin, za poskropljenje za dame in za odvrnitev nalezljivosti, za stalno vporabo pri vsakem načinu razkuževanja in za odpravo slabega duha, je najbolj pripravno **znansiveno** mnogokrat preizkušeno in po celem svetu znano, kot **najboljše** razkuževalno sredstvo sedanjosti priznano

LYSOFORM

ker hitro in zanesljivo učinkuje, in ga skoraj vsak lahko rabi brez škode, prijetno aromatično diši, kože **ne draži** (kakor druga razkuževalna sredstva) in ker je tudi **zelo poceni**, je mnogi zdravniki priporočajo in je v vsakem gospodinjstvu vedno v rabi. V **izvirnih** steklenicah (zeleno steklo) z vporabnim navodilom, se dobi za 80 vin. steklenica po 100 gramov v vseh lekarnah in drogerijah monarhije. Napravite poskus! Pomnite, da odstrani Lysoform hitro in gotovo neprijeten duh in pot!

NOVO! Izborno ustno razkuževalno sredstvo za vsakodanjo nego ust in zob je aromatična **poprova meta-Lysoform** in fino dišeča

v steklenicah po K 1-60. Ohranjuje zobe, da ustni duplini prijeten okus in odstrani hitro in zanesljivo neprijeten duh iz ust.

Podučljive, od najbolj slovečega zdravnika sestavljene brošure »Zdravju in razkuževanju« dobite pri kemiku Hubmann Dunaj XX., Petraschgasse 4, znanstveni referent izdelka Lysoform, takoj zastonj in franko, ako pišete po nje. 457

Gg. zdravnikom vzorec in literatura vsak čas zastonj in franko.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Praga, 15. februarja: 21, 22, 28, 61, 54.
Dunaj, 18. februarja: 45, 4, 22, 23, 69.
Gradec, 18. februarja: 44, 75, 49, 29, 3.

Tržne cene Gospodarske Zoeze

za 100 kg. Ljubljana

V Ljubljani, dne 21. februarja 1911.

Deželni pridelki:	Cena		Zliva, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	24	40	Živa vaga:		
Ki	18	3	Ovčja pitana	84	—
Alja	18	40	Teletna telka	110	—
Jecmen	17	30	Teletna mala	102	—
Oves	19	40	Prasici	120	—
Proso belo	19	50	Koštruni	112	—
Proso rumeno	17	—			
Koruzna stara	17	20			
Koruzna nova	14	60			
Leča	20	—			
Grah	28	60			
Laneno seme	44	—			
Gršica	21	80			
Domaca detelja	184	—			
Gorenjska repa	80	—			
Pizol Roničan	28	—			
Pizol Prepelčar	29	60			
Pizol Mandoln	26	—			
Cebula	10	—			
Krompir	7	80			
Zelje veže	11	—			
Zelje kislo brez sode	—	—			
Repa sveža	—	—			
Repa kisla brez sode	8	80			
Brinje	12	—			
Kumna	72	60			
Oreh	50	—			
Gobe suhe	—	—			
Jetlice	—	—			
Zelod	—	—			
Smrekovi storži	—	—			
Seno	6	70			
Slama	4	40			
Stelja	8	60			

S. ško
kr.
**Technikum
Hainichen**
Stroji in
elektrotehna
Inž. teh. posl.
Auto, polet. teh.
Gr. mestov. Pre. Z.

4 tedne za poskušajo ali na eno tedno razpošiljam po povzetju svoja kolesa. Deli koles in popravila po cen. Fr. Dušek, tovarna koles, Opčno ob drž. žel. št. 75. Cesko. — Ilustrovani ceniki zastonj. 506

„CAS“
znaniševna revija, izhaja 10 krat v letu in stane po 5K na leto. Neročnino prejema upravnika v Ljubljani.

Lepo posestvo z njivami, košeninami in gozdom je naprodaj na Debečem šte. 2, župnija Javorje pri Litiji po ugodni ceni. — Poizve se pri lastniku. 533

Na prodaj je **Podatikom 21** pošta Spod. Hrušica s hlevom, njivo za 4 mernike posestva, travnik in sadni vrt. Proda se iz proste roke. — Več pove Janez Židan istotam. 501

Zganjekuharji!
Bosansko belino od češpelj za prekuhati 25% močno ter fino vinsko žganje „Tropinevec“ ima naprodaj P. Cvek, Mosto pri Ljubljani. 479 3

Sprejme se takoj
delavec
za trajno službo, ki bi se razumel nekoliko na zidarstvo obrt. — Več po dogovoru. BOGDAN OBLAK, tovarna cemetnih izdelkov Dol. Logatec. 482 2

Kot trgovski pomočnik

želi vstopiti v kako dobro krščansko trgovino

mladenič,

ki je več v govoru slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. Ponudbe sprejema 544 uprava lista.

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo
Simona Smetetka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Kotavrstni Pojasniti dujo se brezglavno.

Mišne novosti

plesnih in družabnih čevljev

so ravno kar dospele! Okusni plesni čevlji od K 3-20 naprej. Veleelegantni čevlji z zapono od K 4-20 naprej.

Velja izbira čevljev vsake vrste, po najnižjih stalnih, v po platu vrisanih (tovarnih) cenah.

Alfred Fränkel, komanditna družba

Prodajalna: Ljubljana, Stritarjeva ul. 9.

120 prodajalen po vseh večjih mestih tu- in 110 inozemstva.

Dobro izurjenega vrtnarja ter dva vrtnarska učenca sprejme takoj Luka Tomšič, vrtnar Sv. Križ (novo pokopališče) pošta Moste. 538

Samokresi za kolesarje

St. 112 sistem z ob robu vrtajočimi patroni, zelo priljubljen model, pripraven za 6 streliv, svila poltrn z orehovim drzalom, z odpiranjem in zapiranjem z vijačnikom 12 cm dolg, 8 kron. Samokresi ob robu vrtajočimi patroni st. 112 za 110 kovan 5 K. Največja zaloga vseh vrst orožja v mojem glavnem ceniku s 3000 slikami, kateri se pošlje vsakomur za dostojno in franko.

C. in kr. **JAN KONRAD** v Brnu, št. 1401 (Češko), dvornizatožnik

CLIMAX motori na petrolej
Najcenejši obrat.

Bzcrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX 6,
Hollighausenstrasse 81/10.

2 vajenca

sprejme takoj Lovro Šetina, kovaški mojster v Zgornji Šiški št. 65 pri Ljubljani, ob glavni cesti.

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna
Izdeluje načrte pod najkulantnejšimi pogoji

G. Rumpel, Ing., Dunaj

Filijalka Ljubljana, Hilsnerjeva ul. št. 7.
Zastopnik Ing. R. PODKRAJŠEK.

Vodovodi, centralne kurjave, ka-
nalizacije i. t. d.

Razširjajte Domoljuba.

Korespondent

Kristijan v starosti od 24. do 27. leta, samskega stanu

537

se takoj sprejme za neko večjo tovarno, ki je popolnoma zmožen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi in more dokazati dobro trgovsko izobrazbo. Ponudbe pod »A 6908« na anončno pisarno Haasenstein & Vogler, A. G. Dunaj I.

Semenska trgovina

odlikovana in edina na Kranjskem strokovno urejena, na debelo in na drobno.

Naznanjam častitemu občinstvu, da je ilustrirani cenik že 37. leto izšel in se dobi brezplačno. Največja zaloga mnogovrstnega poljskega, zelenjadnega in cvetličnega semena, vsa preizkušena in zajamčena, pristna in dobro kaljiva, kakor tudi mnogovrstne cvetlice cvetoče in palme v loncih. Izdelujejo se tudi sveži kot suhi venci in šopki po znatno znižanih cenah in razni drugi predmeti. Spoštovanjem se priporoča

Al. Korsika Ljubljana, Bleiweisova cesta 1, ali Vrtača 1.

498

Tednik „SLOVENEČ“ [sobotna številka] stane na leto 7 K.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

v hiši Zadružne zveze, Dunaška cesta 32 (nasproti Bavarskemu dvoru v bližini mitnice).

Hranilne vloge obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka.

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar. - Posojila na zemljišča daje po 4³/₄ % in 5 %. - Daje posojila na amortizacijo na vsak poljuben načrt, dalje na menice in vrednostne papirje.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. dopoldne.

Za varnost vloženega denarja jamči 21 kmečkih občin z vsem premoženjem in davčno močjo. Vsaka špekulacija z vloženim denarjem je po pravih odobrenih od c. kr. dež. vlade izključena, zato je denar v hranilnici popolnoma varno naložen in se ni bati nobene izgube.

54

Hranilne vloge obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka.

Vaši dan mnogo pohvalnih pism in veliko naročil!
3 delni modroci!
In pripravljene trpežne iverine po ameriškem sistemu izvrstno blago pripravni za vsako posteljno velikost K 16—, 18—, 22—, boljši K 27—, 30—, 40— Razpošilja pod jamstvom in franko in carine prosto po povzetju. Zamena dovoljena!
D. Schürmayer, Taus 246, 2733 (C. S. A. G.)
Ceniki in vzorci tudi od posteljnega blaga in izdelanih postelj zastoni.

Zasluzek!

7—4 K na dan in stalno s prejetjem lahke pletenine doma. Edino moj stroj za hitro pletenje „Patenthebel“ ima izkušene jeklene dele, plete za neslivo nogavice, modne in sporne izdelke. Predznanje nepotrebno. Poduk zastoni. Oddaljenosti kodoje. Troški posl. Pism, garanc. i sine službe. Neodvisna eksistencija. Prospekti zastoni. P. d. e. je za pospeševanje domačega cel. trgov. sodn. protokol. Karl Wolf, Dunaj, Mariahilf, Neuhengasse 116.

Več kot 3000 slik
vporabnih predmetov
in daril vseh vrst ima
moj najnovejši glavni
cenik, katerega pošljem
takoj vsakomur
ZASTONI
in poštine prosto.
C. kr. dvorni založnik
Jan Konrad
Brüx št. 1410. (Češko).

do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z enim pat.

**motorjem z močnim pri-
fiskom in za surovo olje**
od 16 HP naprej; 4 do 5 vin.
pri mojih petrolinskih motorjih
in petrolinskih lokomobilah, dalje
2—3 HP tudi stoječe motorje
Tvorca motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusgasse 1.
Na tisoče motorjev v obratu.
Cenovniki gratis. Ugodni plačilni
pogoji. V zalogi tudi že rabljeni
petrolinovi motorji. 315

C. Richter-jeva orlova lekarna, Wels, G. Avstr.

Ustanovljena pred l. 1700.

Trgovina z zdravili, drožerijo in zdravstvenimi predmeti na drobno in debelo.

Krepilni in restitucijski fluid za konje

Za krepilo mišic. Iz-
borno pred in po ve-
likem naporu, pri
ohromelosti, razte-
zavi, izpahnenju.
Služi dobro za ohran-
enje moči in vstraj-
nosti konj.

Ena steklenica stane K 1'60, pet steklenic stane K 6'—.

Richterjev Welški red lni prašek za živno za konje, govedo in prašiče

kot prestoprodajni predmet se dobi povsod v boljših trgo-
vinah, kjer so videti Richterjevi lepaki.

Cena zavoju 60 vinarjev, štirje zavoji stanejo K 2'—.

3210

Pazite na pristnost znamke.

Kjer se ne dobi, naj se obrne naravnost na

C. Richter-ja orlovo lekarno v Welsu, G. Avstrijsko

trgovina z zdravili, drožerijo in zdravstvenimi predmeti na drobno in debelo.

Ustanovljena pred l. 1700.

Naročajte sobotnega „Slovenca“!

Dabi se le
pri moji
trudki

Železniški

uredniki in usluž-
benci kupijo radi za-
nesljivega teka le mojo
registri- **Adler-Roskopf**
rano
patent, anker, nikl, rem uro
s sidro s pozlačnim izbornom
regul. koles tekočim v kamniti
K 7. Ista s sek. kazalcem K 8.
za vsako uro 3 letno plemenito
jamstvo! N. kak. riziko!
Zamena dovoljena ali denar nazaj.
Prošile po povzetju prva tavarina ut

JAN KONRAD

c. in kr. dvorni založnik

Brüx št. 1369 (Češko)

Glavni cenik z nad 80 0 slik
na zahtevo zastoni in franko

Imoteli

3—10 metrov, med istimi: 136

Barbant, zelo moderni vzorci za damske ob-
leke in bluze. — Flanelo, okusni vzorci za srajce,
bluze itd. — Cefir, elegantni vzorci za bluze,
obleke itd. — Kanafas, žil. ahne barve za poste-
ljne prevleke; Okso d.
platno, nepita blago, mo-
drikasto blago, i. t. d. za
samo

17'—K?

Vsi ostanki popolnoma brez napale in zajamčeno pristno
barvni. Naročite takoj! Dalje 40 metr. finega p. et-
na za živотно in posteljno parilo za K 19'50. Rjuhe
brez šiva, zajamčeno platno, nedosežna dobra kakovost,
160 cm široke, 250 cm dolge, komad K 2'65. Najmanj
se odda 6 kosov. Razpošilja se po povzetju!

Thalnice Jutij Kantor, Baby pri Nachodu (Češko).

Dobre harmonike K 4'80.

Nad 100.000 ko-
madov razprodan.

Nikako celine! Jamstvo! Zamena dovoljena ali pa denar nazaj.

St. 300³/₄, 10 tipk, 2 reg., 28 gl.,
vel. 24/12 cm K 4'80. — St. 657¹/₄,
10 tipk, 1 reg., 28 glasov, vel.
30/15 cm K 5'20. — St. 305³/₄, 10
tipk, 2 reg. 50 glasov, vel. 24/12
K 6'20. — St. 663¹/₄, 10 tipk, 2 reg.
50 glas., vel. 31/15 cm K 8'—, —
St. 685/2 10 tipk, 2 reg., 50 gl.
vel. 28/16 cm K 9'—, Sola za
samouk k vsaki harm. zastoni.

Pošilja proti povzetju c. kr. dvorni založnik

Jan Konrad, razpošiljalnica glasbil v Brüxu št. 1377 (Češko).

Glavni katalog z več kakor 3000 slikami na zahtevo zastoni in franko

Dajte po

4³/₄ %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje
Rentni davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih
obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predulme na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecev
ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih okih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

po 4³/₄ %

brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od
vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 75 v na leto.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

